

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K. —
Vidéken . . . 9 K. 4 K. 50 L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, 42. Gyarmathy-palota, földszint az udvarban.

Mi okozza a vagonhiányt?

Írta: **Dr. Balkányi Kálmán**, az O. M. K. E. központi titkára.

Ha ma írna még állatmeséket Augustus császár felszabadított rabszolgája, az öreg Phaedrus: volna egy neki való témánk. Dolgozza át a farkas és a bárány históriáját a magyar közlekedésügy glorifikálására. Így kezdődnek a mese:

Egy és ugyanazon part szélén állott a farkas és a bárány. Az egyik vasutas volt, a másik hajós. (Nem mondom meg, melyik volt a kettő közül a farkas: a hajós-e vagy a vasutas). Veszekedni azonban megátalkodottan veszekedtek egymással.

— Te zavartad fel a vizemet, szól a hajós. Nálad vagonhiány van és én nem győzöm szállítani a terményeket, amiket most az én nyakamba varr a publikum.

— Nem igaz, a baj oka nem én vagyok, hanem te. Felelt a vasutas. Ha van is vagonhiány: azt te okoztad, mert az alacsony vízálláshoz nincs elég hajód és az egész ország termését nem bírom magam elszállítani vas-

uton. A forgalmi zavaroknak a hajózás tökéletlensége az oka.

A modern Phaedrus-meséknek az az előnyük van, hogy nem végződnek jambusba foglalt mélységes tanulsággal, így hát nem áruljuk el, kit is terhel a felelősség a forgalmi zavarokért? A vasut játsza-e az ártatlan farkas szerepét, avagy a magyar hajózás.

Annyi bizonyos, hogy határtalan komikum van abban az igyekvésben, amivel a vasut középeurópaszerte a hajózás mögé buvik és az őszi szezon szánalmas vergődéséért a vízállást teszi meg bűnbaknak. Szó sincs róla, a hajózási vállalatok az idén nem tudták kihasználni uszályaik rendszerinti teljesítőképességének a 35—40 százalékát. De az nincs bebizonyítva, hogy mindezt az így lekéssett terményt rázuditották a vasutra. Ki hiszi el, hogy azt a gabonát, amely 30—40 krajcárral olcsóbban megy viziutra, az alacsony vízállás következtében a vasutra adták fel? Nem valószínű, hogy a gabonakereskedő nem várt volna inkább a hajóra, annyival inkább, mert a konkurens vasut se tudott már a szezon elején sem azonnal szállítani. Ha pedig már ugyis várakozni kellett,

akkor a kettő közül igazán kedve ebb az, amely olcsóbb. Nem mondom, elvéve akadhatott egy-két eset arra is, hogy a különben hajóra utalt árut mégis vonaton szállították el. De hát megtörtént az ellenkezője is. Az abnormis vagonhiány miatt nem egy fővárosi malom bérelt uszályokat és a lisztet elhozatta a vonatról és vizen küldte Bécsbe.

Ezért nem vagyunk képesek komolyan venni a vasut zsörtölődését azon a címen, hogy a hajózás okozta az egész bajt. Hát amikor nem volt alacsony a víz, amikor büszkén és könnyen vitte a Duna a nagy gabonahajókat: talán tavaly, talán két éve, sokkal szebb állapotok voltak a vasutnál?

Mi nem vetjük oda könnyedén, hogy a kormány fukar, a kormány nem ad pénzt investicióra s ez a könnyelmű takarékoság bosszulja meg magát. Mi elismerjük, hogy az ország vasutvonalain 2800-zal több új vagon kering, mint tavaly ilyenkor. (Ennyit mondott Stetina a kereskedelmi kamarának.) De hát mi az? A vasuti forgalom zavarai között nem lehet örökösén új teherkocsik beszerzésével

1787 Őszi kalap külör legességek Feketénél.

Iparlovag.

Sokan vannak a fővárosban olyanok, akik részt vesznek minden összeövetelen, ahol pénz kell költeni, de akikről még a legintimebb barátok sem tudják, hogy mindezt honnan fedezik?

Rövidesen: urak!

Egyike volt ezeknek Vasady Loránd is.

Vasady egy hideg januári estén őszi felöltőben sétálgatott a belváros utcáin. Fényes lakcipője alatt csak úgy csikorgott a hó, az emberek siettek a metsző hideg szél elől melegebb tanyára és ő gombolatlanul hagyta felöltőjét, nehogy azt higgyék róla, hogy fázik.

— Hiszen már úgy is mindegy! — gondolta magában. Egy kis náthával, vagy a nélkül menni át a másvilágra, tökéletesen egyre megy.

Vasady igen híres ősi familiából származott. Atyja még megtudott felelni ugyanahogy a gentry-élet követelményeinek, de aztán mikor annak a már megterhelten örökölt tízezer holdas bánái birtoknak részint a korcsmában, részint pedig a kártyasztalnál nyakára hágott, nem maradt más hátra, mint ősehez költözni. Egy revolver-golyó csakhamar oda is szállította.

Lorándra ekkor keserű napok következtek. Sikerült ugyan megmenteni számára vagy huszezer forint, de csak arra való volt, hogy nagyuri módhoz szokott természetével egy esztendő alatt teljesen „schwarz“-nak érezze magát. Olykor pár száz forinthez jutott, (amit a hitelezők sirattak meg rendszerint), de aztán bedugult minden segélyforrás, az ingóságok zálogba kerültek s ő maga kénytelen volt megismerkedni az éhséggel is.

Az éhség pedig nagyon fájdalmas annak, aki mindig jól volt lakva! . . .

A fényes üzletek vasfüggönyei nagy robajjal záródtak be s erősen megritkult az emberáradat.

Vasady ajkán keserű mosoly játszódott, mikor a kereskedősegek vidám arcába nézett.

— A nyomorultak most vacsorázni mennek! — jegyezte meg irigykedve magában. — Csak vacsorálatok helyettem is! — tette azután utána. Nekem már úgy is mindegy.

A hideg szél pirosra festette különben sápadt arcát. Tovább ögyelgett céltalanul s gondolkozott:

— Tegnap ilyenkor evett utoljára; de akkor is hogy? „Otthon feledtem a pénztárcámat“ — veté oda hanyagul a fizető pin-

cérnek s előkelő nonchalanciával fityörészve távozott.

E gondolatokkal foglalkozva éhségérzete mind nagyobb követelésekkel lépett fel. — Azután maga sem tudta, hogyan, egy kávéház asztalához ült s gyorsan tüntette el az előtte levő sonkaszeleteket. Jól ismerték Vasadyt abban a kávéházban is.

Mikor ztán némileg lecsillapította étvágyát, testén valami megnyugvás féle érzés futott végig.

Hja, az ember csak addig követelő, míg éhes! . . .

Az, hogy most már jó volna néhány pohár pezsgővel leöblíteni azt az ételt, nem sok gondjába került. Eszébe jutott ugyanis a „vadaskürti“ asztaltársaság, melyet már úgy is nagyon régen nem keresett fel. Elvégre ők úgy sem tudják, hogy milyen anyagi körülmények közé jutott. Ott majd rendelni fog, aztán — barátai fizetnek. Ennyi az egész. Hiszen úgy is utoljára fizetnek neki, amit csak megérdemel tőlük, akik annyi sok drága pénzt segítettek meginni egykoron. S hogy asztán mi jön? hát azt majd elbeszéli az öreg Duna . . .

Az utcán masamód leányok s egy elkéssett polgárasszony haladt tova.

— Nini! — villant át gondolatában —

Ma nagy hurka estély

melyhezkitűnő homoki és hegyi boraival szolgál kedves vendégeinek

Horváth István
vendéglős 317
Rákóczy-utca 16 szám.

operálni. 1908-ban a magyar államvasutnak 73901 teherkocsija volt. Minden kocsira 500 kilométerrel több ut esett, mint az osztrák államvasutak kocsijaira. A porosz vasutak minden vagonja 1300, a szász vasutaké mintegy 4000 kilométerrel fut be rövidebb utat évenként, mint egy-egy Máv. teherkocsi. Ezt a különbséget nem a mi kocsiparkunk csekély száma magyarázza meg, hanem az, hogy nincs elég kettős vágányunk és mozdonyunk és szűkek az állomások. Amíg ezen nem segítenek gyökeresen, addig hiába emelik fel tizenöt év alatt a teherkocsi állományt majdnem száz percenttel, mert ugyanazon idő alatt a teherkocsi rakodóképessége pontos számítás szerint 48 százalékról 37 százalékra esett vissza. (Ausztriában az említett idő alatt nemhogy csökkenés, hanem egy percent javulás észlelhető.)

Mi nem tartozunk azok közé, akik mind e bajokért a Máv. intézőit okolnánk. Mi belátjuk, hogy Magyarország sajátos gazdasági viszonyai mellett az őszi forgalmi zavarok teljesen kiirtathatók sohasem lesznek, mert az ország termelésének tetemes része az őszi hónapok alatt tengelyen, sinen és hajón utnak ered. Belátjuk, hogy okatlan pazarlás lenne, ha úgy rendezkednék be a vasut, mintha egész évben olyan forgalom volna, mint az őszi évnegyedben. De a legtárgyilagóbb vizsgálat mellett sem lehet a mai állapotokat helyben hagyni a kilátásba helyezett újabb beruházásokkal együtt sem.

A „vagonhiány” szó ma csak a legkülönbözőbb jeleit fejezi ki egy zavarban súlylódó nagy forgalmi vállalatnak. A vagonhiány ma kevésbé vagonhiány, hanem inkább vágányhiány és állomáshiány. Nincsenek olyanmódon felszerelt állomásaink, raktáraink és felvevő épületeink, amilyenre szüksé-

günk van. Ezért térnek vissza évről-évre megnövekedve a forgalmi zavarok. Vezetni pedig Budapest vezet ezen a téren is. Az itteni teherpályaudvarokról indul utjára az őszi vagonhiány a szélrózsa minden irányában. Szűk épületek, elégtelen sinek, tökéletlen berendezés, rossz elhelyezés: ezek tetejébe egy körvasut, melynek még kettős vágánya sincs: így fest a magyar főváros, mint az államvasutak főgőcpontja. Amíg a betegséget ott nem kezdik gyógyítani, ahol a gyökere van, addig hiába rendel Beöthy László új vagonokat, hiába vesz kölcsön, hiába tökéletesíti a beszerzések módját (amiben pedig szintén volna javítani valója), hiába javítja, toldozza-foltozza a hálózatát: megannyi bölcs intézkedés, de foganatja kevés lesz, amíg gyors elhatározással meg nem oldja a budapesti pályaudvarok kérdését.

Ehez fogjon Beöthy László. Akkor majd el fognak hallgatni a mi vezető körünk is azzal az érdekes, de ah, annyira akadémikus vitatkozással: vajjon a farkas kavarta-e fel a patak vizét, avagy a bárány? A vasut idézte elő a hajóhiányt, vagy a hajózás a vagonhiányt?

Kiütetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany-remmel és oklevéllel.



Csuz, köszvény, reuma

ellen legjobb házszer a híres

Király-Balzsam!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb esetekben is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti. 62-I. Fog és fejtájt: 5 perc alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 kor. teljes használati utasítással. Kapható a leltári és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ

gyógyszerárában Kossuth-utca 8. színház mellett.

nem jó volna-e az utolsó vacsorát egy érdekes szerelmi kalanddal összekötni?

Ez az ötlet egészen felvillanyozta. Megáll az utcasarkon s nézte a jövő-menőket.

Egyszerre fejedelmi alaku nő haladt el mellette, aki rá se nézett. Arca sűrű fehér fátyollal volt leboritva, hosszú fekete bársony kabát védte a hideg ellen s kellemes orgona illat maradt utána a levegőben.

Vasady mohón szivta a kábitó szép nő kábitó illatát és a régi vakmerőséggel indult utána, aki hasztalan gyorsította meg lépteit.

Mellette lépdelt s szemtelenül vigyorgott arcába (ez budapesti szokás!) s hanyagul odaszólt:

— Hol lakik?

A hölgy rá se nézett, csak a fogai közül sziszegte:

— Gyalázatos.

Vasadyt ez nem riasztotta vissza, sőt még nagyobb bátorság töltötte el.

— Vacsorázott már? — kérdé ujjalag.

Erre a nő megállt s amint a tekintetét a fiatalemberre vetette, lábai csaknem a földbe gyökereztek.

— Hát maga az, csakugyan?! Maga az! Vasady?

— Igen én vagyok!

Vasady is csak most ismerte fel egykori nagyon bizalmas barátnőjét, aki legtöbbet segített a különféle helyekre való elhelyezésénél annak a megmentett huszezer forintnak.

A kölcsönös csodálkozás után bizalmasan diskurálva haladtak tova.

Ezt a nőt Párva Lujának hívták. Anyja korán elhalt, atyja pedig még most is ül valamelyik feyházban. A gyönyörű kis leányt Vasady vette pártfogás alá, mikor még varróné volt Mme Ricinél. Lujza nagyon hamar beleélt magát a nagy uri szokásokba. És mikor észrevette, hogy Vasady vagyonának csak romjaiból hozza meg a megkívánt áldozatokat, elhidegült iránta s megszökött pár esztendőre Nizzába egy fiatal mágnással, aki aztán gondnokság alá jutott örült költségei miatt.

Lujának azonban volt esze. Sokat adott bár a külsőre is, mindazon által nem szalasztotta el soha megragadni a kellő alkalmat, hogy egy tisztességes summát megtakarítson öregkora idejére. Volt a fővárosban egy csinos, emeletes ház, melynek jövedelme nyugodt jövőt biztosított számára.

Szent a béke. Justh meg van elégedve.

Többen már reggel kilenc órakor munkába kezdtek a képviselőház folyosóján a béke ellen és sűrűn emlegették a becsapást. De a béke trombitásai is korán keltek. Megérkezett Andrássy Gyula gróf és Justh Gyulához sietett s meggyőzően bizonyította, hogy az ellenzéknek semmi oka a nyugtalankodásra s hogy tényt mondott és nem jóslatot, bizonyította Vojnics István, aki Justh és Andrássy előtt kijelentette, hogy Beöthy Pál alelnökké választása után nyilatkozatban erősíti meg, hogy a házsabályokat békés szellemen, a házelnökségével egyetértésben fogja kezelni, még pedig a legliberálisabban.

Justh a teendő nyilatkozatról nyomban értesítette pártja vezéreit.

Érdekes jelenség volt ma a folyosón, amikor Andrássy Gyula gróf odalépett egy beszélgető csoporthoz, melyben Polónyi is jelen volt. Andrássy kezét fogott Polónyival s pár percig elbeszélgetett vele.

— No, most már igazán szent a béke — mondotta Justh Gyula.

A békének erős biztosítékát az ellenzék Kabos Ferenc ama elhatározásában látja, hogy az egyetemes ostromnak engedve, Kabos megtartotta alelnöki állását. Igaz, hogy Kabos alelnöksége csak a megkötött fegyverszünet idejéig tart. A Ház alelnöke kijelentette, hogy egészségi okok sürgetik állásának elhagyására. Ő nyugodt és izgalomhoz nem szokott vérmérsékletű ember s a kiállott izgalom idegeit már is megviselték. Azt hiszi, hogy a béke megkötöttván, semmi sem áll utjában immár a parlamenti rend helyreállításának.

Justh Gyula a következő nyilatkozattal vetett véget a békeellenes akciónak:

— *En az elért eredménnyel teljesen meg vagyok elégedve. Engem Návay elnök tegnapi nyilatkozata kielégitett s ha én ezzel beérem, úgy meglegedhetnek vele elvtársaim is.*

A kapuhoz érve Vasady bucsuzni kezdett. — Oh barátom! — kiáltá Lujza, — nem addig a! Jöjjön csak fel hozzám. Ma velem fog vacsorálni. Sok beszélni valóm van önnel!

És toltta maga előtt a fiatalembert. Vacsora után a gyöngyöző borok mellett, az illatos, langyos levegőjű szoba keretén ülve beszéltek egymásnak az elmúlt évek történeteit. Vasady mindent bevallott. És a nő, aki tulajdonképpen neki köszönhetette jólétét, nem feledkezett meg egykori imádójáról.

Vasady Loránd másnap délben drága, prémes bundában, vastag szivarral a pófájában jelent meg a „hungáriai” ebédnél. A pin-céket összeszidta a lustaság miatt (akiknek tegnap még csak borralalót sem tudott adni) és csak úgy felvállról beszélt barátaihoz.

Szidta az időt, hogy úgy megengedett s ki tudja, mikor köthetnek ismét korcsolyát s bizonyos fásultsággal nézta a lapokban az orpheumi hirdetések.

A sok kérdezősködére, hogy honnan jutott ismét ilyen módba, csak annyit válaszolt:

— Uri embernek mindig van módja magán segíteni, csak érteni kell hozzá, — r.

Legjobb a Békési Róza Gyorsmosó házi szappana

Éppenséggel nem adunk fel semmit s elértük azt, hogy az ország látni fogja, mi nem gátoljuk a becsületes munkát, lesz rendes költségvetése s elkerültük az ex-lexet. Utána pedig szabad kezet biztosítottunk magunknak a nemzet védelmére. Senki által nem engedem felborítani a békét.

Országgyűlés. A képviselőház ülése.

1911 november 10.

Návay Lajos 10 óra után nyitja meg az ülést. Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök: Jelenti, hogy Dungserszky Bogdán bécsi mandátumát végleg igazolták. Bemutatja Gömör-Kishont vármegye feliratát a városi tisztviselők fizetésrendezése, Ugocsa vármegye feliratát az obstrukció ellen, Pozsonymegye feliratát a sajtószabadság határozottabb védelme tárgyában. A kérvényi bizottsághoz utasítják.

Napirend szerint következett névszerinti szavazások után az

alelnök választás.

A szavazatok összeszámlálása után jelenti az elnök, hogy beadatott összesen 226 szavazat. Ebből Beöthy Pálra esett 189, Lázár István grófra 33, a többi szavazatok egyesek között oszlottak meg. E szerint alelnökké a Ház Beöthy Pált választotta.

Beöthy Pál: Hálatelt szívvel mond köszönetet a bizalomért és lelkiismeretességel kíván megfelelni kötelességének. Nem tartaná helyenvalónak, hogy külön alelnöki programot tartson. Az elnökség harmonikus együtt működéséhez kíván bele illeszkedni. Kijelenti, hogy pártokon felül álló kíván lenni és kéri a Házat, hogy hazafias munkájában támogassa.

Elnök jelenti, hogy a választásról a király értesítetteti fog.

Ezután szünet következett.

Szünet után

következett napirend szerint az 1912. évi állami

költségvetés tárgyalása.

Hegedüs Loránt, a pénzügyi bizottság előadója ismerteti a javaslatot és közli a pénzügyi bizottság felfogását a katonai terhekre vonatkozólag, mely szerint a felvett költségek olyan részletekben folyósíthatók, mint amily részletekben a véderő javaslatok törvényerőre emelkednek. Ez a költségvetés az ország legnagyobb pénzügyi erőlködésére. Kéri a javaslat elfogadását.

Décsy Zoltán (Kossuth-párti) köszönetet mond a kormánynak, hogy a legszenvédélyesebb pártbarcok idején megragadta az alkalmat arra, hogy a költségvetést tárgyalhassa, nehogy az ország ex-lexbe kerüljön. Részletesen bírálja a javaslatot. A javaslatot nem fogadja el.

Földes Béla kijelenti, hogy az ellenzék obstrukciójának nem kormánybuktatás volt a célja, hanem a katonai terhek leszállítása.

Az ülés vége 2 óra után. Holnap a tonai javaslatok tárgyalását folytatják. Beszéli fog Rohonyi Gyula igazságügyi államtitkár.

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Ujság nyomdája.

Az olasz-török háború.

Tripolisz annektiója az angol alsóházban.

Tripolisz, nov. 10.

A vár közelében a minap nagy mennyiségű löveg és kézigranátkészletet fedeztek fel. A megszállott oázison kívül Dahra külváros is teljesen ki van ürítve. Azok az olasz jelentések, mintha a törökök erőszakos fenyegetésekkel kényszerítenék az arabokat a háboruból való részvételre, nem teletnek meg a valóságnak, mert az arabok nagy lelkesedéssel vonulnak fel az olaszok ellen. *Az olasz hivatalos és magánjelentések egyaránt szépitik a helyzetet és tagadják a nagy veszteségeket.* A „Bosznia“ gőzös az idegen katonai attasékkal a tripoliszi kikötőben horgonyzik. Egyes attasék visszautaztak Európába. Caneva kormányzó látható megdöbbenéssel fogadta a hírt, hogy az amerikai kolónia legközelebb lehajózik.

Bizalom a török hadügyminiszternek.

Konstantinápoly, nov. 10.

A kamarában a harctérről visszaérkezett bengahazi képviselőnek: Setvan Jussufnak megjelenése váratlan fordulatot idézett elő. Nagy lelkesedéssel fogadták a képviselőt, aki gyújtó beszédben belátásra kérte a kamarát, mire az ellenzék a beszéd hatása alatt visszavonta indítványát és kézfelemeléssel egyetértőleg bizalmat szavaztak a hadügyminiszternek.

London, nov. 10.

Az alsóházban Dillon kérdezte a külügyi államtitkárt, vajjon a brit kormánynak tudomása van-e Franciaország és Olaszország között megállapodásról, amelynek értelmében Olaszország szabadkezet nyert Tripoliszban és ennek ellenében barátságos magatartást tanúsít Franciaország marokkói tervei iránt. Kérdezi, vajjon a brit kormány hozzájárulását adta-e egy ily egyezményhez.

Grey külügyi államtitkár azt válaszolja, hogy a kormány nincs abban a helyzetben, hogy nyilatkozatot tessen egy megegyezésről, amely más hatalmak között fennállhat vagy nem, amelyben azonban mi nem vagyunk részesek és amelyért felelősséget nem viselünk.

Dillon ezután azt kérdezte, vajjon az olasz kormány közölte-e a brit kormánynyal azon proklamációt, amely Tripolisz annektióját jelenti be, továbbá minő hatása lesz a proklamációnak a brit kormány interpretálása szerint Tripolitania azon lakosaira, akik folytatják az ellentállást az olasz csapatok ellen; harmadszor, vajjon az angol kormány a proklamációt elismerte-e, vagy hozzájárult-e ahhoz, negyedszer, vajjon az angol kormány az olasz kormánynál tiltakozni fog-e a proklamáció alapján a lakosságra kiszabott esetleges büntetések ellen.

Sir Eduard Grey külügyi államtitkár igennel felelt az első kérdésre, a másodikat illetőleg pedig kijelentette, hogy arra nem válaszolhat, mert nem is tudna választ adni. A két utóbbi kérdésre az államtitkár tagadólag válaszolt.

Társas élet.

Atyai önérzet. — Póruházi ügynök.

A kávéházi asztalnál a mai pedagógusról beszélgettek öreg urak és konstatalták, hogy most milyen más dolgokra tanítják az ifjúságot, mint hajdan.

— Sok ostobaságot tanítanak azokban az iskolákban — jegyezte meg az egyik öreg ur — de úgy kellene tenni a professzorokkal, mint az egyszerű ember.

— Hát az mit tett? — kérdezték a többiek.

— Hát az egyszer hiába várta haza a fiút ebédre. Nyomban sejtette az apja, hogy bent fogták tinta-levessre. Erre elment az igazgatóhoz.

— Höl a fiam? — kérdezte.

— Hát biz a kegyelmed fia itt maradt ebédre.

— Aztán miért?

— Mert nem tudott telelni a geografiából.

— Miből?

— A geografiából.

— Miféle csoda az? — fortyant föl az apa.

— Földrajz. Földrajzi tudomány — világosította fel az igazgató.

— Aztán mire tanít az?

— Arra, hogy melyik országnak mi a fővárosa, hány lakosa van, mivel foglalkozik . . .

— Ejnye! . . . Aztán mit nem tudott a fiam?

— Nem tudta megmondani, merre van London, Pétvávár, Páris és Róma.

Az öreg haragosan rázta meg a fejét és nehezelve mondta:

— Mäskor ilyesmit ne tegyen a fiammal. Nem köll annak tudni azt a fene sok varost, hiszen nem csavargónak neveitem.

Valahol a Dunántúli történt. Egy dúsgazdag dzsentrí magához hívatta a megye legismertebb büzügynököt, mondjuk Weisz Izsákot. Alig néhány perc alatt megkötötték az üzletet, amit Weisz pár hónap múlva lebonyolított.

Aztán jelentkezett a földbirtokosnál.

Nagyon elfogult volt, alig mert kibökní a szerencsétlen, hogy erre az üzletre tízezer forintot ráfizetett.

— Arról én nem tehetek — felelte ridegen a földbirtokos. Miért vállalta el akkor?

— Már hogyne vállaltam volna el? Az a mesterségem. De azt hittem, valami kis haszon lesz belőle. Ahelyet ráfizettem tízezer forintot. Azt hiszem, be fogja látni a nagyságos ur . . .

— Dehogya is látom be. Egyáltalán nem látom be. Miért kötött velem üzletet?

— Mert azt hittem — vágta ki élesen Weisz Izsák — hogy egy igazi magyar dzsentrivel van dolgom.

A földbirtokos gunyos mosolylyal felelt.

Lásza, azt rosszul tette. Arra kellett volna gondolnia, hogy Weisz Izsákkal van dolga.

Dr. Balkányi Emil

városi tiszti orvos
lakását

Széchenyi-u. 23. sz. alá
helyezte át.

Végkiárulás

a Budapesti Koronás áruházba Piac-utca 13. Bika-Széchenyi Márkus utódánál szálló mellett
ma! napról megkezdődött, ahol is mindenki meggyőződhet, hogy a legolcsóbban lesz kiszolgálva. — Minden néven nevezendő árucikkekben, üveg és porcellán árukban és sok más fel nem sorolható cikkek mesés 91
olcsón beszerezhetők. Az üzlet e helyen Február hó 1-én feloszlik.

Vármegye.

Csendőrök a nádudvari kerületben.
A nádudvari kerületben a választási mozgalomnak most, az utolsó napokban kezdenek a legizgatottabbak lenni, sőt egyes községben már veszedelmesebb összetűzések is fordultak elő. Erre való tekintettel a csendőrörsöket minden faluban megerősítették. A debreceni csendőrség összes felesleges legényei tegnap utaztak el Debrecenből. A katonaság, mely két század, 61-ik gyalogezredbeli bakából és egy század Vilmos huszárból fog állani, hétfőn utazik ki a kerületbe.

Elevenen eltemetett házaspár.

Halálos szerencsétlenség a pocsaji agyagbányában.

Pocsaj községből rémes szerencsétlenség hírével közli velünk tudósítónk. Az ott levő agyagbányában nagy földomlás történt, amely egy öreg házaspárt temetett maga alá. A férj azonnal meghalt, az asszony élet-halál között lebeg.

Kiss Sándor és felesége tegnap reggel kiment a falu határában levő nagy agyagbányába, hogy házuk tatarozására szükséges agyagot szerezzenek be. Egy hét méteres sáncban dolgozott a két öreg, mikor egyszerre a hatalmas földtömeg, mely a sok esőzéstől meglazult, irtózatossá robajjal összeomlott és maga alá temette a szerencsétlen házaspárt.

Mire az emberek észrevették, segítségükre siettek és kiemelték a földtömeg közül, Kiss Sándor halott volt, a felesége pedig halálos sérüléseket szenvedett.

A vizsgálatot megindították, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenség miatt. A jó módú, köztisztelőben álló öreg házaspár tragikus szerencsétlensége az egész községben nagy részvétet keltett.

Százegy szegény gyermek ruhája.

A Polgári-asztaltársaság ünnepe.

Alig hiszszük, hogy volna bármelyik vidéki városban is még egy asztaltársaság, mely olyan széleskörű jótékonytárgyat fejtené ki, mint a Dréher-söröcsarnokbeli Polgári-asztaltársaság.

Az idén százegy szegény gyermeket fognak meleg téli ruhákkal és csizmákkal megajándékozni. Már el is készültek az apró kis kőcék, parányi lábbelik, most már össze is hívták a Polgári-asztaltársaság tagjait, hogy gyönyörködjenek egy évi működésük eredményében százegy szegény gyermek és szegény szülei örömeiben.

A feruházási ünnepély november hó 18-án este lesz a Központi-szálloda virágtermében. Előbb kiosztják a ruhákat, azután áncsal egybekötött vacsora következik, melyen a meghívottak belépő díjat nem fizetnek.

Az asztaltársaság elnöksége most azon fáradozik, hogy a jövő évben még nagyobb eredményeket tudjanak a jótékonytársaság terén felmutatni.

Városháza.

Az ellenőrző kutak átvétele.

A város, miután a Törzs és Ormai-cég több kutfurása nem sikerült, azokat nem vette át, hanem annak megállapítására, hogy a nem sikerült kutfurások a vállalkozó hibájából történtek, ellenőrző kutat furatott Zsigmondy Béla vállalkozóval. A furás teljesen igazolta a föltevést, hogy a hibás furás a Törzs és Ormai-cég számlájára irandó, mert az új kut adja a vizet: másodpercenként 6-16 litert ad. A kutat pénteken délelőtt vették át Haty Kálmán vízműfelügyelő és Kléger Sándor kir. mérnök. Az átadásnál a vállalkozót Szunyogh magánmérnök képviselte.

JEGYGYŰRŰK

menyasszonyi ékszerek, órák
ezüsttárgyak, legolcsóbban

Sándor Ármin

legszolidabb alapon álló üzletében
Debreczen, Piac-u. 41.
Dréher söröcsarnok mellett. 38

Megoldás előtt áll a Hortobágy-hasznosítás.

Kubik Gyula terve.

Végre valahára 12 évi, meddő kísérletezés után megtörtént az első, komoly lépés a Hortobágy-hasznosítás ügyében. Nagyon nehezen ment ez, annyira szétágaztak a vélemények a bizottság tárgyalásán; már-már úgy látszott, hogy az elposványosodás kátyujába jut megint az ügy, mikor az utolsó pillanatban sikerült közmegegyezésre meghozni az egyhangú határozatot. Dicsérettel kell kiemelnünk, hogy éppen a gazdák állásfoglalása billentette a jó és helyes utra a Hortobágy-hasznosítás ügyét.

Az a helyes ut, melyet Kubik Gyula mérnök, a magyar magánmérnökök országos szövetségének elnöke, az ő tanulmányában, jobban mondva: ajánlatában kijelölt. Nemcsak meg kell védeni a debreceni állattenyésztéssel foglalkozó gazdák régi jusson való legeltetési jogát és ezzel az állattenyésztés érdekeit, hanem azt biztosítani is kell és a jószágállományt a lehetőség szerint szaporítani.

Az a terv, melyet Kubik Gyula készített, nem a fellegekben járó idea, hanem józan számításokon alapuló üzlet, melynél a város nem kockáztat semmit, hanem csak nyer, mert a mostani jövedelmeit feltétlenül fokozza; nyer vele a gazdaközönség is, mert a pénzért legalább jó legelőt kap és megtalálja e mellett a számítását Kubik Gyula is, amint azt ilyen nagyszabású, öntözési vállalat létesítője, amelyhez hasonló még nincs a világon, meg is érdemli.

Helyeseljük — hiszen ez volt a D. U. álláspontja is — hogy a 3000 holdon kikémelelik az öntözés sikerét, de ki kellene ugyanakkor próbálni — esetleg szintén 3000 holdon azt is, hogy milyen haszonbéréket lehetne elérni, ha szántásvetésre, esetleg takarmánytermelésre fognák. Így néhány év alatt, míg a Kubik-féle terv megvalósul, megtérülne a városnak az a fél-millió is, amit a földmívelésügyi kormány által létesítendő, 3000 holdra terjedő öntözési mű költségeire ad a város, mert az is igazságtalan volna, hogy a hasznosítás kísérleteit, melyek kizárólag a jószág tartó gazdák érdekében történnek, az egész város közönsége fizesse meg — pótdadóban.

Kubik Gyula terve.

Az ülésen Kovács József polgármester elnöklete alatt jelen voltak: dr. Dóczy Emil tb. tiszti főügyész, Kondor Kálmán főszámvéző helyettes, Jármay Tamás főmérnök, Meskó Kálmán kulturmérnök, Cverdely Andor kulturmérnök, Jánosi Zoltán, Márk Endre, Polgári Bálint, Riekl Antal, Kertész Imre, Szentesi János, dr. Balkányi Miklós, dr. Vásáry István jegyző és Kubik Gyula mérnök.

Az elnök az ülés megnyitása után bemutatatta Kubik Gyula mérnököt a bizottsági tagoknak, majd felolvasták a múlt ülés jegyzőkönyvét, melyet hitelesítettek.

Az elnök felhívására Kubik Gyula mérnök tartotta meg nagyszabású, realis számításokon nyugvó előadását, melyet egész terjedelmében ismertettünk, mert valóban az ő terve lehet csak a Hortobágy-hasznosítása dolgának komoly alapja, már csak azért is, mert ő közmegegyezésre, a gazdaközönség érdekeinek megóvásával akarja megoldani e régóta vajudó kérdést.

Régi juss.

— Mielőtt a napirenden levő kérdéshez hozzászólnék, méltóztassék megengedni, hogy hálásan megköszönjem egyfelől szíves meghívásukat, melynek a város közönsége és az Önök iránti mély tisztelettel siettem eleget tenni. másfelől hálás köszönetet mondjak, hogy terveimet e tárgyalásra elfogadni kegyeskedtek.

Áttérve arra a kérdésre, melynek megbeszélésére meghívni szíveskedtek, az első szempont, melynek tisztázását szükségesnek tartom, az, hogy tervünk kivételével a legeltető közönséget ne terheljük meg. Ez ideig ez a közönség volt a birtoklás haszna és kétségtelen, hogy e birtoklás korlátozása az ő sérelmük volna. A fölfügés, amelyből kiindultam, az volt, hogy mindenki, aki e régi birtoklókon túl most a Hortobágy hasznáiban részesedni fog, csak annyiban részesedjenek, mert csak annyiban van joguk a haszonhoz, amennyiben a mű többet jövedelmez, vagyis kiindulási alapul gyanánt azt vettem fel, hogy a régieknek van jussuk ahhoz első sorban, hogy jövedelmeik fokoztassanak.

Ez a jövedelemfokozódás abban állana, hogy a mai 16 koronás legelőbért csak 22 koronára emelnék a pásztorberek betudásával, holott pedig az eddigi 16 koronáért csak 2 hónapon át legeltethettek, míg a 22 koronáért háromszor annyi időn át, fokozottabb legeltetési alkalmat nyújtunk állataiknak. Ez olyan evidens előny, amelyben csak a legeltető közönség részesül. Amde már itt meg kell jegyezni, hogy ezen az alapon, az általam tervezett vállalat jövedelmezősége nincs biztosítva. Nincs pedig azért, mert a vállalat kiadásai és bevételei ezen az alapon így alakulnának:

Bevétel, kiadás.

Bevételek volnának 30.000 darab marhe után, darabját 22 K-val számítva, 660.000

Megérkeztek a legfinomabb angol Moskovits Fózsef divattermében Piac-u. 26. Üzletemet a szemben levő barakba helyeztem át

K-át vennének be. A gazdaságilag kihasználtság 12.000 hold után, holdankint 30 K-át véve fel: 360.000 K-át. Ez utóbbi bevételbe beleszámítottam 1000 holdat a legrosszabb szikes földből, az ugynevezett csunya földet, a szinte semmire sem használható Paperet és az ugyancsak rossz Kun György-feneket, összesen tehát olyan 2000 hold területet, amely ma még adó alá sem esik, számítottam azt a maximális bérleti árt. amelyet az Ohat pusztaért az utolsó árlejtésen adtak. Ilyen formán az összes évi bevétel összege 1.020.000 K-át tenne ki.

Ezzel szemben a kiadások így alakulnának: a befektetendő 8.000.000 K tőke beszerzésére 6 százalékot kellett fölvennem, mert hiszen első helyen betáblázott amortizációs kölcsönt sem lehet ma 5.4 százalékon alul kapni. Ilyen módon 6 százalékot kellett felvennem, úgy hogy 480.000 K-át tenne ki a kamatköltség évenként. A második kiadási tétel a város mai rezsije 160.000 K. A város biztosított tiszta jövedelme: 100.000. Ez összesen 740.000 K fix évi kiadásom lenne, amelyhez hozzá kell vennem 52.000 K minimális igazgatási költséget, 100.000 K-át a külső adminisztrációra és a művek, tehát csatornák, hidak, zugok, bukók stb. fenntartására. Az elhasználható gépek pótlására évenként 20.000 koronát, vízemelési költségekre 100.000, pásztorberekre 40.000, összesen 1.052.000 koronát kell fölvennem. Szembellátva a bevételeket a kiadásokkal, kiderül, hogy a vállalat így magában 32.000 K veszteséget jelent évenként.

Az állami támogatás.

Tervem kidolgozásánál az lebegett előttem, hogy azt állami támogatás nélkül megvalósítani nem lehet. Ezt az állami támogatást kalkulálásaimnál évi 100.000 koronára vettem fel s így 68.000 korona az az összeg, amelylyel a kockázat és az előre nem látott kiadások tétele biztosítva van.

Tervem megvalósítása új jövedelmi források megnyitását jelenti az államkincstár számára. Ilyen új jövedelmek állanak elő mindenek előtt abból, hogy a Hortobágy eddigi állapot-termelése a mainak legalább ötszörösére emelkedvén, természetesen megnövekednek a marhalevelekből, vásárdijakból, fogyasztási adókból, szálltasokból befolyó kincstári jövedelmek, valamint a javak által a kereskedelmi forgalomban is nagyobb hasznok fogak elérni. Mindezek közvetlenül számokban nehezen kifejezhető, de tekintélyes több jövedelmet jelentenek a kincstárnak, a mihez még hozzá kell számítanunk 12.000 hold mezőgazdasági kihasználhatósága által teremtett adóalapot, végül pedig azokat a jövedelmeket, a melyek fokozottabb földadóban jelentkeznek. A föld katasztrális tiszta jövedelmének fokozása által megváltozott adóalap is más kulcs szerint kerülvén elbírálás alá, a mai 1 korona 20 fillér helyett 3 korona lesz a földadó holdanként, a mi tehát 76.000 korona több bevételt jelent évenként a kincstárnak.

Mint hogy ez a bevétel folytonosan tartó és idővel még fokozódó is, természetes, hogy a mű létesítésében az államnak más szempontoktól eltekintve, fiskális érdeke is a részvétel. Hogy azonban az öntözés fejlesztése az ország gazdaságára nézve mit jelent, azt ezuttal bővebben nem fejtegethetem, mert föl kell tennem, hogy nagyjelentőségével teljesen tisztában vannak.

Fejtegetéseim e részének eredményeként legyen szabad azt a nézetemet kijelentem, hogy azon számos előny, a mely terveim megvalósításával biztosítottak a az a sok új jövedelmi forrás, mely általa megnyílik a kincstár számára, joggal várhatjuk a támogatást, a mi tulajdonképpen nem is annyira támogatás az állam szempontjából, hanem inkább egy igen bőven jövedelmező beruházás.

Házi kezelés vagy vállalkozás.

Annak ismételt hangoztatásával, hogy a gazda közönség érdekei védeve vannak a val, hogy a legelőberek mérvét a közgyűlés alapítja meg és hogy a város erkölcsi súlyával ellenéri a vállalat t. ki kell jelentenem,

hogy a jövedelmek forrása egyedül abban a mernőki, illetve műszaki találékonyságban és abban az intenzív érdeklődésben van, amely a magánvállalkozásnak és magánüzemnek, legtrikább esetben azonban valamely közüzemnek a sajátossága. A kezdeményezés szabadsága, a szabadabb mozgás, a gyakorlatiasabb vezetés, de a vele járó kockázat is a magánvállalkozás jellemzője és a jogos haszon kilátásában rejlő serkentő erő is a magánvállalkozás velejárója.

Ezek azok a tényezők, amelyekből a vállalkozás üzleti hasznát remélem és csak ez az, amiért a házi kezelést egészen objektív szempontból nem tanácsolhatnám. Evvel t. Uraim nem akarok pálcát törni a városi üzemek fölött, mert bizonyára igaz, hogy nagyon sok olyan üzem van, amely a házi kezelésben is haszonhajtónak bizonyult. Így a gáz, vagy villamos vasúti üzemek a városi kezelésben is haszonhajtónak bizonyultak, de nem méltóztassék figyelmen kívül hagyni, hogy bevezetésük a magánvállalkozás által történt. A többi üzemekben azonban a vállalkozói kezelés mutatkozik csak célravezetőnek.

Az államvasutaknál az ország kiválóbb vasúti emberei vannak, de a bürokratikus formákkal közközdő állami kezelés nem tudja őket jövedelmazóvé tenni, míg a magánkezelésben levő arad—csanádi és szamosvölgyi vasúti amellet, hogy minden irányban kifogástalanul teljesíti hivatását, még a befektetett tőke 6 százalékát is meghozza. A diósgyőri üzem, hogy egyebet ne említsék, kiváló szakerei és kifogástalan vezetés mellett is, üzletileg nem tud sikereket felmutatni.

Végül legyen szabad még egyet mondanom. Hallottam, hogy a garancia kérdését vetették föl némelyek. Nem vitázom e kérdés körül, csak az kérdezem: Ki garantirozza ma a legeltetés mérvét és ki fogja garantálni akkor, ha az egész művet a város létesíti? Vannak kérdések, amelyeket a becsületes aggodalom vet felszínre, de amelyek mégis lehetetlen feltételek megszabásához vezetnek és kockáztatja a mű létesítését. Ilyen ez a garancia kérdés is. Ha azzal jöttem volna ide, hogy adjanak nekem 8 milliót, hadd csináljak itt a Hortobágyon ezt vagy am azt, érteném a garancia kérdés felvetését, így azonban, csak a magam kockázatát viszem a dologba.

Mindével nem akarok senkit, akár az egyik, akár a másik irányba való állásfoglalásra befolyásolni. Céлом nem első sorban az üzlet, hanem az, hogy 42 ezer hold parlagon heverő föld kihasználására példát adjak. En látom, hogy ezt az általam proponált módon lehet legjobban elérni; bölcsességük van hivatva dönteni. És döntsének bár így, vagy amúgy, rendelkezésükre állok tudásommal és a legmesszebb menő munkakészséggel és ügyességgel, mert csak váltó vállhoz vetett nehez és erős együttes munkával lehet ily nagy horderejű kérdést megoldani.

Megindul a vita.

Elsőnek Márk Endre szól a tárgyhöz. Kérdi, hogy miképp történék a befektetendő tőke biztosítása? Sok pénz 8 millió, a tőke pedig nem mozdul meg a haszon reménye nélkül.

— Ugy van — mondja Kubik. Szentesi János az apjától hallotta, hogy az öntözés kilugozza a legelőt és a mi jó is, elrontja.

Polgári Bálint kérdi, hogy a nagy területnek árkokkal, csatornákkal való behúzása nem lesz-e veszélyes a jászágokra?

Rickl Antal kérdi, hogy 30.000 holdas terület van-e már öntözés alatt és elképzelhető-e ilyen vállalkozás rentabilitása?

Jánosi Zoltán részletes számadatokat kér az öntöző csatornák fenntartásának üzemeltetéseiről.

Kubik Gyula szívesen megadja a szükséges felvilágosításokat, melyekből kitetszik, hogy alaposabban ösmeri a Hortobágyot, mint a gazdák. Hogy kilugozza-e a legelőt az öntözés vagy termékenyebbé teszi, nem tudja. Ez olyan kérdés, melyre ő nem is felelhet

most. A földművelésügyi miniszterium kultur-mernőki osztálya hivatott erre felelni és bizonyára olyan öntözési tervet hagy jóvá, mely nem lesz káros. A fő 90 százaléka víz és a jászág tudvalevőleg ezzel még az alomszalmát is megeszi maga alul. A legeltetést úgy tervezi, hogy éjszaka a jászágok nagy hadályokba tereltesse, almozassanak és az ottani trágya a legelőre vitessek. Rickl Antalnak azt feleli, hogy az egész világon nincs 30.000 holdas legelő rendszeres öntözés alatt még; ez lesz az első, azonban kisebb területeken az öntözési kísérletek bevaltak. Eddig csupán rizsföldek vannak ilyen nagyobb szabású öntözés alatt. Jánosinak azt feleli, hogy az üzemeltetésekre megvannak az előirányzatai. Az évi üzemeltetés 312.000 korona, még pedig az üzemi kiadásokra 52.000, a külső kiadásokra 40.000, a fenntartásra 60.000, a vízemelésre 100.000, a géppótlásokra 20.000, a pásztorberekre 40.000 korona. A személyzeti fizetések a következők: főmérnök 7200, mérnök 4800, vízme-terek 2400, irodatiszt 2400, főgépész 2400, gépész 1500, 4 fűtő 900 K. Gondoskodás van a külső üzem és a műhely költségeiről is.

Az első érdemi felszólalás Jánosi Zoltáné volt. Köszönettel veszi a kapott felvilágosításokat, melyek után meg van győződve, hogy Kubik Gyula terve reális számításokon alapul, melyet komolynak és kivihetőnek tart. A hasznosításnak két útja áll előttük: a házi kezelés, vagy pedig a tervnek részvénnytársasági alapon való megvalósítása. Ha a befektetés összege helyesen irányoztatott elő 8 millióban, akkor 50 év alatt a 32 K legelőbérminimumot számítva, a társaság kap legelőbérben 51.150.000, haszonbérben pedig 15 milliót, összesen 64.150.000 koronát, ezzel szemben a kiadásai 50.012.000 koronára rugnak. A tiszta haszon 13.938.000 korona. Az 50 évi átlagjövedelme a társaságnak, az évi tiszta haszon 283.000 korona, 3.5 százalék. Ez a minimális számítás, mert 10.000 hold szántóföld után csak 300.000 K évi haszonbért számított, holdjáért 30 koronát, holott 40—45 koronát is fizetnek manapság magyar holdankint. Eddig a házi kezelés mellett volt, de most az a legjobb meggyőződése, hogy az alakuló társasággal kell szerződésre lépni.

Balkányi Miklós az állattenyésztés érdekeinek megóvását hangsúlyozza. Az idea zseniális, de nem tud végrelegesen nyilatkozni. Tudja jól, hogy a 8 millió befektetéssel a Hortobágy 20 milliónál is többet fog érni. Azt hiszi, leghelyesebb volna megfelelő tiszteletdíjjal pályázatot hirdetni a hasznosítás és öntözés terveire.

Márk Endre tudni szeretné, hogy a 8 millióból mit terveznek, mit kérnek? Biztosítékokat akar.

Rickl Antal megjegyzi, hogy a szikes talaj öntözési kísérleteinek eredményét még nem ösmerik. Javasolja, hogy a 3000 hold öntözésének ügyét dülőre vigyék, esetleg ez bekapcsolható lesz a mostani tervbe.

Járny Tamás szerint is szükséges a 3000 holdon az öntözés megkezdése. Az állami költségvetésben 300.000 K szerepel „öntözési kísérletekre” címen. A dolgot nem lehet halasztani, mert a segélytől eleshetik Debrecen és más kapja meg azt.

Jánosi Zoltán indítványozza, hogy a részletes tervekre és költségvetésre nemzetközi pályázatot hirdessenek.

Kubik Gyula, mint a magyar magánmérnökök országos szövetségének elnöke tiltakozik a nemzetközi pályázat ellen. Büszkén mondhatja, hogy a magyar mérnöki kar versenyképes az egész világon. Az óvatosságot helyesli, de kérdi, mit reszkíroz a város? Idejön valaki, 8 milliót akar befektetni a Hortobágy hasznosításba és nem visz el még porszemet sem. Csak tervekkel jön, melyeknek hivatott elbírálói nem a bizottsági tagok, hanem a miniszterium szakközegei lesznek. Illetékes és méltó hatóság fogja elbírálni azokat. A gazdasági felosztást itt csinálják majd Debrecenben, a műszaki részt pedig a miniszteriumban. Ami az öntözést illeti, felolvassa Gyárfás Józsefnek, az állami növénytanai kísérleti állomás igazgatójának szakvéleményét, mely szerint a száraz klímájú legelőket csak

öntözéssel lehet megjavítani, már pedig a Hortobágy, ahol minden nyáron aszály van, az. Jármy Tamás is feleslegesnek tartja a nemzetközi pályázatot, nincs szükség a külföldi mérnökökre, van nekünk kitűnő mérnöki karunk. A 3000 holdon való öntözési kísérletre szükség van, mert az ugynevezett „marokkal rakott sziken az öntözés még kipróbálva nincsen”.

Jánosi Zoltán odamódosítja indítványát, hogy csak országos pályázatot hirdessenek, melyen vegyen részt a tervező is.

Jármy Tamás és dr. Balkányi Miklós határozati javaslatát a polgármester ellenzi, mert velük visszajutna az ügy a Kövendi-féle tervhez. Nincs semmi aggodalomra ok, ha azon az uton indulunk el, melyet Kubik mérnök javasol. Az öntözést a 3000 holdra biztosítani kell, már kísérletképpen is, de tárgyaljon a város a Kubik-féle terv megvalósítása érdekében is.

Szentesi János elfogadja a polgármester javaslatát; Polgári Bálint pedig ellenzi a tervpályázatot is, mert ez felesleges kiadás. A hasznosítás terveit csinálja meg a vállalkozó, aki ugyanis a legalkalmasabb és legjobb megoldást fogja választani, mert boldogjába nem megy bele 8 millió kockázatba.

Balkányi Miklós belemegy abba is, hogy adjanak megbízást Kubiknak, mert pályázatra csak az esetben volna szükség, ha elvi ellenében volnának vele. Visszavonja indítványát.

Kubik Gyula helyesli, hogy a 3000 hold öntözésére a város folytatja a tárgyalásokat a földművelésügyi miniszterrel, de kérjenek 1 évi halasztást. A tervek elkészítésére azért kért 2 évi időt, hogy pontosan és kellő alaposítással felelhessen meg vállalt kötelezettségének, de elvégezheti kellő munkaerővel 1 év alatt is. Az ő idejét más meg nem valósíthatja, az ő terveit más papírra nem teheti. Kéri, hogy a tervezés engedtesse meg neki, hogy az államsegély biztosítása iránt tárgyalhasson, mert e nélkül (évi 100.000 K) a nagyszabású terv meg nem valósítható. Ez a főfeltétel és jogos reménye van rá, hogy az államsegélyt a nagy mű részére biztosíthatja. Ha valami formában nem kap erre megbízást, nem is tárgyalhat.

Jánosi Zoltán eláll indítványától és hozzájárul ahhoz, hogy a terveket Kubik Gyula csinálja meg, de a 3000 hold öntözése ügyében folytassa a város a tárgyalásokat a földművelésügyi miniszterrel. Elfogadja a polgármester indítványát.

Jármy Tamás kívánja, hogy ellenőrző üzemtervet is készítsen a város.

Hosszas vita után végre is a polgármester indítványát fogadták el és azt fogják javasolni a közgyűlésnek, hogy a 3000 hold öntözése dolgában folytassák a tárgyalásokat a földművelésügyi miniszterrel, Kubik Gyula mérnököt pedig bízzák meg a hasznosítási tervek elkészítésével.

Az ülés 7 óra után ért véget.

Színház.

Ma, szombaton, nov. 11-én színre kerül:

Faun.

Színmű 3 felv.

H E T I M Ő S O R:

Vasárnap délután: Eleven ördög, operett.
Este: Nagypapó, népszínmű.
Hétfőn: Nagypapó, énekes vigj. C) bérl.
Kedden: Ártatlan Zsuzsi, operett. A) bérl.
Szerdán: Keszű mézesetek, bohózat. B) bérl.
Csütörtökön: Bányamester, operett. C) bérl.
Pénteken: Ocskai brigádéros, színmű. A) bérl.
Szombaton: Bányamester, operett. B) bérl.
Vasárnap délután: Három feleség, operett.

Nincs-e elvámolni valója? Az igazgatóság ime félremagyarázhatatlanul azt a nemes feladatot tűzte maga elé, hogy a kabarékkal versenyre keljen. Erre mutattak eddig is a jelek, de kétségtelenül igazolta ezt a péntek esti piros színlap. Ezen a napon ugyanis a kabarék szokták vöröscédulákkal beinvitálni a közönséget. Így leplezte le a direktió alacsony és a debreceni színházat meg-

szégyenítő politikáját. Még ha más alkalmat választottak volna arra, hogy ilyen merészebb kirándulást tegyenek az irodalom berkeiből, úgy nem is lenne ez annyira kiabálóan kirívó. De ez már csakugyan a legnyíltabb konkurrencia az éjjeli mulatókkal, amelyet azért sem szabad megengedni, hogy ha egy este nemcsak a kabarékban, de még a színházban is határozottan bejelentik, hogy nem éppen az erkölcsstanból adnak leckéket, akkor a publikum egy része el van zárva a szórakozástól. Az igazgatóság természetesen ezzel nem számol s csupán azt ambicionálja, hogy a kabarékat legyűrje. Megnyugtathatjuk, hogy ez uttalul is licitálta. Feltalál egy olyan bohózatot, amit igazán csak pezsgő és szivarfüst mellett lehet megemészteni. A Nincs-e elvámolni valója? című párisi külvárosi bohózathoz már volt szerencsénk. (Erről a zsiros falatról nem feledkeztek meg annak idején sem.) A felújítását most egyes egyedül csak a konkurrencia tehetné szükségessé. (Pikantériát egyébként is adtak már. Ott van például az Ártatlan Zsuzsi. (A Moulin Rouge-nál bátran megállhattak volna.) El kell ismernünk, hogy az előadás kiválóan szolgálta a vezetőség intencióit. Eppen nem rejtegette a fehérneműdarab főqualitását, sőt vonatottságával előnyösen érvényesítette. Ez a birok-próba tehát feltétlenül a siker jegyében folyt le. Pirulhatnak a kabarék!

Színházi hírek. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal az Eleven ördög operett kerül színre, melyben a két fő női szerepet Borbély Lili és Belezna Margit játsszák. — Hétfőn C bérletben Nagypapó, Szigligeti énekes vígjátéka kerül színre.

A Bonbonniere igazgatósága ismét több kitűnő ujdonsággal frissítette fel az amugy is elsörendű fel havi műsort. Mától kezdve ismét fellép Szilassy Etel, ki Sziklai Benővel nagy táncos és énekes duettet ad elő. Azonkívül színre kerül egy új, énekes blüette: a „Rockoko szobor”. Előadják: Csabai Zsófi és Böske, mit a budapesti Royal orfeumban is nagy sikerrel adtak elő. Müsoron van a nagy sikerű bohózat: „A kaland” és az összes attrakciók fellépnek. Éjfelkor Nagy Bal-Tabarin. Jegyek előre válthatók Antalffyánál 4, 2, 1 koronáért.

Közbejött akadályok. Ezt a kifejezést sürin használják a színész világban. „Az ujdonság bemutatóját — közbejött akadályok miatt — elhalasztották...” „a vendégművész nő fellépte — közbejött akadályok miatt — elmarad...” és így tovább. Legújabbán Papirné Kornai Margit használta ezt a közkeletű frázist. Mióta direktorné lett Ujpesten, a többi, megbecsülhetetlen tulajdonságai mellett az is kislült, hogy elsörendű operette-primadonna rejlik benne.

— Hogy van az, — kérdezték egy temperamentumos alakítása után, — hogy eddig sohse láttuk játszani?

A kitűnő művész nő sóhajtvá felelt:

— Elégé sajnálom magam is. Eddig a Király-színháznál voltam szerződve, de — közbejött akadályok miatt — nem léphettem föl.

— Miféle közbejött akadályok voltak azok?

— Hát... hát... egy kis fiu... és egy kis leány.

Az elhalasztott Lehar-premier. Bécsből írják: Lehar „Éva” című operettjének bemutatóját november 17-ikéről elhalasztotta november 24-ikére. Az elhalasztás oka, hogy Offenbach „Páris élei”-e, melyet most játszanak An der Wien-ben, még mindig nagy közönséget vonz.

Tömegpremiére. Külföldön régóta divik az a szokás, hogy egy-egy új darab egy és ugyanazon a napon kerül színre tiz, husz, sőt harminc színpadon. Ilyen tömegpremiert rendez első ízben Magyarországon Valentin Lajos irodalmi ügynöksége Ráskai Ferenc „Faun” című új háromfelvonásos vígjátékával, amelyet január első felében dr. Janovics mutat be a kolozsvári Nemzeti Színházban. A kolozsvári premierrel ugyanis egy napon még más kilenc nagy vidéki színpad mutatja be Faunt, amelytől dr. Janovics nagy sikert vár.

Debrecen város urii gazdasszonyaihoz !!

Tisztelettel hozom Debrecen város kedves gazdasszonyai b. tudomására, a vezetésem alatt, nem régóta levő **MÓRICZ FERENC**-féle finom

hontesáru-üzlet a Simonffy-u. 2. bérházban megnyílt !!

Friss hústól kezdve, a hidegvacsorához, vagy jurokhoz való mindenféle hideg felvágottak, minden állandóan frissen kaphatók. Üzletem, melynek berendezésénél a tisztaság, szépség és jóságra fektettem a fösulyt, már a mintaszerű berendezésénél fogva is, számot tarthat a jó izlésű gazdasszonyunk b. figyelmére, a legelőkényebb kiszolgálás nyújtja s bizton remélve, bárki is, aki egyszer volt fizetemet megtisztelni, a legnagyobb megelégedéssel fog reá vissza gondolni. A kedvesgazdasszony közönség nagybcsü pártfogását kérve vagyok :-: kiváló tisztelettel :-:

MÓRICZ JÓZSEF.

Megörült a rendörség fogdájában. A pálinka áldozata.

Alkoholelleses ligák alakulnak ország-szerte. Rikítóan szinezett képeket ragasztanak ki mindenfelé, amelyek az alkohol romboló hatását illusztrálják. Egy ilyen plakátot mutatunk be az alábbiakban, amelynek szövegét azonban maga az élet irta meg úgy, amint következik:

I. ábra.

Ez az első ábra úgy rajzolja Mezei Mihály debreceni lakost, mint deli legényt. Telve munkakedvvel és az ebből fakadó megelégedéssel. Mulatni legfentebb csak szombaton, vagy vasárnap este a kolonokba járt. Maradt reá egy kis örökség is, szóval szükségét nem látott. Csak éppen a nösülésben nem volt szerencséje. Nem mant hozzá, akit szeretett.

II. ábra.

Mezei Mihály rossz társaságba került. Azt mondja, hogy bánatában keresi a korcsmát, ahol aztán mindennapos lesz. Megszokja az italt. A keresetét jóformán csak erre fordítja. De még dolgozik, bár már ez nem érdekli annyira. Nem sokat gondol a sorsával, inkább az itallal, amelynek már rabja lett.

III. ábra.

Évek teltek már így el. Mezei Mihály tovább folytatja dorbévolásait. Lassankint kikopik a korcsmákból. Nem adnak neki, mert nincs pénze, mivel vagyonsága elussott, munkában pedig már régen nem volt. Csavargó lett belőle. A rendörséggel is többször meggyülik a baja, amely csak azért nem toloncoltathatja el, mert idevaló illetőségű. Tehát meg kell tünie, míg jó szántából el nem megy. De hát ha tesz is egy-egy kis kirándulást, úgy is vissza kerül. Máshol sem szívesen látják az ilyen alakokat s igyekesnek megszabadulni tőlük.

Mezei Mihály már csak pálinkával él. Nem eszik, csak iszik. Titokban összekoldul néhány krajcárt, hiszen már annyira elgyen-

gült a szervezete, hogy két piz ára ital is elég, hogy földhöz vágja. Eszméletlenül szállítják be a bünygyi osztályra, ahol kijósandóság lecsukatik. Így megy ez mindig. Többet van lezárva, mint szabadon. Ez a szerencsétlen pária végleg elszűlt.

IV. ábra.

Dr. Komlóssy Pál legutóbb három napra itéli „botrányos részegségért.” Mezei Mihály azonban már nem veszi ezt olyan nyugodtan tudomásul, mint eddig. Kiabál, veszekszik, össze-vissza beszél mindent. Alig tudják lecsendesíteni. Látszik, hogy az agyát megtámadta már a gyilkos mérég.

Lecsukják a 7-es számú cellába. Ott sem viselkedik békésen. Egész nap ordítzik. Dörömböl, rémekkel viaskodik.

Az elmúlt éjjel 2 és 3 óra között aztán teljesen kitör rajta a téboly. Ott tartani nem lehet, mert magában is kárt tehet. Beszállítatják a mentőkkel a kórházba, ahol — szinte hihetetlen — elfogadják. Csodálatosképen tudnak egy helyet neki szorítani az elmeosztályon.

Munkások forrongása.

Zavargások az Árpád-téri templom építésénél.

Az Árpád-téri református templom építésénél kisebb jellegű munkásforrongás volt tegnap. Néhányan annyira elragadtatták magukat, hogy megtámadtak egy iparost s annak tanoncát is megsebeztek. Az ügy előzményei ezek:

Csütörtökön délután a már csaknem készen álló templom tetejére egy súlyosabb követ kellett felvontatni a munkásoknak. Ez azonban nem sikerült, sőt kis híja, hogy emberéletet nem követelt áldozatul a veszedelmes feladat.

Mikor ugyanis a nehéz követ a magasba felhúzták, az hirtelen lezuhant. Óriási szerencse, hogy azon a helyen, a hova leest, éppen akkor nem állott senki. Így aztán nem következett be katasztrófa.

A munkálatok vezetője azonban, mint beszél, nem elégedett meg az-azal, hogy ez egyébként baj nélkül ment végbe. Kereste, hogy nem követte-e el felületességet és arra a meggyőződésre jutott, hogy hanyagság esete forog fenn.

Ezért a munkát végző alkalmazottak közül négynek felmondott. Ez adott alkalmat a zavargásra. Nevezetesen az elbocsátottakkal társaik, az állványcsináló munkások — mintegy 13-an — szolidaritást vállaltak s pénteken reggel kijelentették, hogy addig nem állnak munkába, míg a kizárt munkásokat vissza nem veszik. Később azonban arról értesültek, hogy Balogh nevű iparos volt az, a ki az építésvezetőt ellenük felingerelte. E miatt aztán Baloghot felelősségre vonták, sőt még ütlegetni is kezdték, a miből kijutott Hódosi Elek nevű, 16 éves tanulójának is. Ezt állítólag egy Faragó István nevű munkás vágta főbe egy kalapácsal, úgy, hogy a kórházba kellett szállítani. — Balogh sérülései nem komolyabb természetűek, mivel a

rendőrség közbelépése még idejében elfojtotta a forrongást.

A zavargásban résztvevőket — körülbelül nyolc munkást — bekísértek a bünygyi osztályra, a hol kihallgatták őket s az eljárást megindították ellenük. A templom körül különben egész nap rendőrök cirkáltak, hogy az esetleges újabb zavaroakat megakadályozzák. Az építkezés menetét e kis incidens nem befolyásolta, az, ettől eltekintve rendben és serényen halad előre.

Waggonhiány.

A kamara felterjesztése.

Az idei őszi szokatlan nagy méretű öltött a magyar gazdasági élet réme, a *vasuti kocsihiány*. A termények a vasuti állomásokon romlanak, építkezések megakadtak, mert a szükséges anyagokat nem tudják szállítani. A kereskedők káros tétlenségre kényszerültek, bekövetkezett a tőke munkátlansága. Egyes helyeken az élet elemi szükségleteinek cikkei: a só, liszt, cukor kifogytak, nagy iparvállalatok kénytelenek üzemüket beszüntetni, mert nem tudnak szénhez jutni.

A kerület minden részéből kétségbeesett panaszok érkeztek a kamarához, mely csütörtöki közgyűlésén foglalkozott e nagy gazdasági csapással. A kamara tagjai nagy elkeseredéssel adtak kifejezést a máv. tehetetlensége feletti méltatlankodásuknak. A vasut szállításképtelensége nagy mértékben okozója az általános drágaságnak és valósággal megölné a magyar kereskedelmi élet fejlődésének.

A kamara közgyűléséből kifolyólag a következő konkrét eseteket felsoroló felterjesztést intézte a kereskedelemügyi miniszterhez:

12.813/1911.

Nagyméltóságú Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter Ur.

A több, mint két hónap óta tartó kocsihiány kerületünkben elviselhetlenné vált. A kereskedelmi forgalom valósággal megbénult. Szünetel a lakosság legszükségesebb fogyasztási cikkeinek szállítása. Számos helyen nem tudnak a kereskedők liszthez, sóhoz, cukorhoz, szénhez jutni. Máramaroszigeten a kereskedők teljesen liszt nélkül vannak, mert a Szatmári Gőzmalom r.-t., amelytől szükségleteiket beszerzik, kocsikat nem kapván, képtelen szállítani. Beregszászon a Neuwelt Ede utódai cég gőzmalma az új idényben még egyetlen kocsirakományt sem tudott elszállítani. Szabolcsmegyében augusztus hó közepe óta hevernek a gazdaközönség terményszállítmányai, ezért a gazdák elkésredése a végsőkig fokozódott. A Szalkai Gyártelep és Mezőgazdasági részvénytársaság mátészalkai cég részére a termelők Ópályi és Nagydobos állomásokon nem képesek burgonyaküldeményeiket feladni. Ugyanezen vállalat kénytelen volt külföldi szénrendelni, mert a Borsodi Kőszénbánya r.-t., amelylyel szénzállításra szerződéses viszonyban áll, hetek óta nem szállíthat szenet, mivel kocsit nem kap.

A felsorolt eseteken kívül kerületünk minden részében általános a kétségbeesett panasz, hogy a kereskedők nem tudják kötelezettségeiket teljesíteni, a nagyobb iparvállalatok üzemüket redukálni kénytelenek. Így a rendkívüli mérvet öltött kocsihiány által okozott forgalombénulás esztendővel visszaveti a kereskedelmet és ipart egyaránt.

Tisztelettel kérjük emélfogva Nagyméltóságodat, hogy a m. kir. Államvasutak Igazgatóságát kerületünk kocsiszükségletének sürgős kielégítésére utasítani méltóztassék.

Debrecen, 1911. november hó 8.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében:

Szent-Királyi Tivadar s. k.,
elnök.
Szávay Gyula s. k.,
titkár.

Kobrak cipő újdonságok az őszi idényre óriási választékban érkeztek!

Hermann **KUBRAK** cipők raktárába
Jenő Plac-u. 42.

Olcsó szabott árak!	Pontos kiszolgálás!	Az üzlet nyitva egész nap este 9 óráig!
Női cipő : . . 11 K.-tól Férfi cipő : . . 12 K.-tól feljebb.		A kirakásban KUBRAK cipő kiállítás látható!

Újdonságok.

* **Vasárnapi istentiszteletek. Hónap,** vasárnap a ref. templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál Uray Sándor lelkész, a Kistemplomban Szele György lelkész, a Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, az Ispótyai templomban Konrad Zoltán lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapókeri imaházban Kovács János vallásoktató-lelkész, a Homokkeri imaházban Boér Károly vallásoktató-lelkész; a Kistemplomban délelőtt 11 órakor Gáborjáni Szabó Gábor segéd-lelkész prédikál.

* **Blaha Lujza Debrecenben.** Megemlégettük már, hogy november 21-én a fővárosi Petőfi-társaság és a debreceni Csokonai-kör közösen fényes és nagyszabású irodalmi est-et, illetve hangversenyt rendez Debrecenben. Ez alkalommal hosszú idők után ismételt alkalma lesz a debreceni közönségnek a Blaha Lujza páratlanul álló nagy művészetében gyönyörködni. A művésznő kedvelt nótaszerzője, Papp Zoltán, dalait fogja énekelni. A nagy művészi jelentőségű hangverseny többi szereplői lesznek Herceg Ferenc, a Petőfi-társaság elnöke, Dömötör Ilona és Rózsa Lajos, a m. kir. operaház tagjai és Papp Zoltán. Az idei hangverseny szezonban eddig páratlanul álló hangverseny iránt már is nagy az érdeklődés.

* **A póttartalékosok vizsgája.** A debreceni ezredekhez nyolc hétre bevonult póttartalékosok november 20-án fognak levizsgázni Patzár tábornok jelenlétében a sámsoni gyakorlótéren. A vizsga után azonnal leszerelnek és szabadságot adják nekik. A három éves legénység közül időközben többet helyeztek át a póttartalékba, akiket szintén 21-én szabadságnak

* **Elhalasztott gyűlés.** A József királyi herceg tüdőbeteg szanatórium egyesület debreceni osztálya vasárnap délelőttre tűzte ki közgyűlését. Ezt azonban közbejött akadályok miatt el kellett halasztani. Az egyesület vezetősége majd közölni fogja, hogy mikor tarthatják meg.

* **Gyilkos az alkohol.** Biró József 48 éves bodnár-segéd, aki báró Györfi Miklós Nap-utca 4. szám alatti hordógyárában volt alkalmazásban, az elmúlt éjjel hirtelen meghalt. A hullaboricolás megállapította, hogy a halált alkoholmérgezésből eredő szívszélhűdés okozta. A szerencsétlen ember szenvedélyes alkoholista volt. Mértéktelenül élt az itallal s ez okozta vesztét.

* **A Komsuth-dalkör** folyó hó 25-én, szombaton este a Bika-szálloda dísztermében, tartalmas műsorral dalestélyt rendez. Ezen dalestélyre felhívjuk a dal és tánc iránt érdeklődő közönség figyelmét. A meghívók szétküldése most van folyamatban. Akik tevédségből meghívót nem kapnának, de erre igényt tartanak, forduljanak Pacsirta-utca 51. szám alatt lakó dalköri tiszteletbeli titkárhoz.

* **A Jótékony Nőegylet** az előző években köztetszést aratott rendezéseire méltóan állította össze ez idényre is a programját. Új, ötletes, fényes műsora lesz már az elsőnek, amit december harmadikán a Bika dísztermében, a szokásos 5 órai kezdettel rendez „Vasárnapi Your” címmel. Lesz ének (Havas Gábor huszárszázadosné), tánc (Ernst Irén és Diesöfi Marianne), hegedű (Fráter Iván), gordonka (Varin Ferenc joghallgató); de nem a szokásos egymásutánban, hanem igen érdekes beállításban. Egy régi, magyar curián fog lefolyni, ahol a nagymama, Karai Sándorné, születésnapjára az unokák, vendégek, pár szóval összekötve, adják elő a számaikat. Ezt követi a „Nőkérdés” című kis vígjáték; előadják: Kolbenhayer Margit, Somossy Kató, Rickl Juliska, Matolai Irén és Tóth Erzs, Fráter Sándor és Nagy Lajos. Jegyek kaphatók Molnár Ferenc Piac-utcai üzletében. Páholy 10 korona. Ülőhely az első 4 sorban 2 korona, 4-8-ig 1 korona 50 fillér, a többi sorokban 1 korona. Állóhely 50 fillér. A második január 13-án szintén a Bikában, egy táncestély lesz „Utazás a Föld körül” címmel, hol 8 nemzet viselete és specialitása lesz bemutatva.

* **A Debreceni Dalegylet első hangversenye.** A Debreceni Dalegylet hangversenyei mindig az első helyek egyikét foglalják el a debreceni hangversenyek sorában. Köztudomású, hogy férfikara számos első díjat nyert a különböző országos hangversenyeken s a dalegylet még folyton fejlődik; előadásai a férfikarnak valóságos mintái. Tavaly óta azután vegyes kar is áll fenn a dalegylet kebelében, mely már tavaly is szép fejlődési fokon állott s egy évi gyakorlás után a tökély magasabb fokával állhat a közönség elé. E figyelemreméltó dalegylet hangversenyét hallhatjuk ma este fél 9 órától a Bika nagytermében. A hangversenyt Rácz Károly fia zenekara nyitja meg. Szűts Margit urhölgy, városunk legjobb szavaló művésze s Eisler Mór dr.-né urnő, magas színvonalu zongorajátéka bizonyára sok hallgatót fognak vonzani a hangversenyre, melyen a vegyeskar 2, a férfikar 3 számmal fog szerepelni. Páholyjegyek Csáthy Ferenc könyvkereskedésében előre válthatók. A hangversenyt tánc fogja követni.

* **A kisiparosok és a városatyaválasztások.** A debreceni kisiparosok egyesülete a városatyaválasztások előtt mozgalmat indít meg, hogy az iparosok érdekeinek védői kerüljenek be a törvényhatósági bizottságba. E végből vasárnap délelőtt 10 órakor nyilvános gyűlést tartanak az ipartestület dísztermében.

* **Keresztüllötte a baltenyerét.** Tóth László 13 éves hajduhadházi fiúnak egy flóbert puska került a kezébe. A fiu nagyon megörült a fegyvernek s elment vele verebekre vadászni. Azonban a mulatságnak szomorú vége lett. Nevezetesen, véletlenül a baltenyerét találta keresztüllöni. A megrémült fiút beszállították a debreceni közpórházba, ahol ápolás alá vették.

* **A havanna-szivar betegsége.** A havanna-szivarokat nagy veszedelem fenyegeti. Kuba szigetén a legutóbbi évek termése minőségileg rossz volt és ez a körülmény a mexikói és brazilai dohánytermelőknek van hasznára. A havanna-szivar minőségének rosszabbodására a francia mezőgazdasági társaságban Paul Serre mutatott rá, aki ennek okát a műtrágya alkalmazásában látta. A sokféle vegyi anyag szerinte már egészen megváltoztatta a kubai dohánytermő földek eredeti összetételét és a dohány minőségére is kihatással volt. A kubai dohánytermelőknek azonban még egy másik bajjal is kell megküzdeniük. A száraz vagy túlságosan nedves időszakok után ugyanis néhány év óta rengeteg számmal jelennek meg azok a kis bogarak, amelyeket a benschülöttek „gorgojo”-nak hívnak. Ezek a bogarak tojásaikat a dohánylevelekre rakják és a tojások olyan szívósak, hogy a dohánylevelek feldolgozásánál nem pusztulnak el, hanem belekerülnek a szivarokba és ott később kikelve, kis lyukakat rágják a felszínre. Az ilyen szivarok természetesen rosszul szelelnek és így csaknem értéktelenek. A havannai gyárosoknak és kereskedőknek évenként sok ezer darab havanna-szivart kell ezért visszavenniük és a jelenség annál nyugtalanítóbb, mert az ily módon tönkretett szivarok száma évről-évre növekedik, anélkül, hogy a veszedelmes kis bogár ellen csak egyetlen irtószer is használna. Az az entomológus, aki magát a gorgojok tanulmányozására és egy hatásos irtószer kieszelésére adná, óriási vagyont szerezhetne, mert a kis bogár megsemmisítésével fenyegeti az egész kubai dohánygazdaságot.

* **Névmagyarosítás.** Brenner Simon bökönyi illetőségű, debreceni lakos belügyminiszteri engedéllyel Berényi-re magyarosította a vezetéki nevét.

* **Feltört vasuti kocsi.** Az állomásfőnökség jelentette a rendőrségnek, hogy csütörtökön hajnalban a pályaudvaron vesztelő, ingóságokkal megrakott 38.285. számú teherkocsi lakatját ismeretlen tettes feltörte. El nem vihetett azonban onnan semmit, sőt kis hija, hogy tetten nem érték. Egy vasuti alkalmazott ugyanis látta, amint a waggonból kiugrott s a Csolnakázó-tó felé menekült. A rendőrség a panasz folytán a nyomozást megindította.

* **Ujonvizsga.** Svájcban minden hadköteles állampolgár köteles az ujoncozás alkalmával ujoncvizsgát tenni. Ez abból a célból történik, hogy az állam tudomást szerezzen a hadköteles évekbe lépő svájci polgár általános ismereteiről. Ezt a vizsgát minden hadkötelesnek le kell tenni, még ha akármilyen felsőbb iskolát végzett is. E vizsga jó vagy rossz eredménye az egyes hadkötelesre annyiban fontos, amennyiben azok, akik rossz osztályzatot kaptak, sem a műszaki, vagy a tüzérségi vagy a lovassági csapatokhoz be nem oszthatók, sem pedig altisztek, vagy későbbben tisztek nem lehetnek. A hadköteleseket anyanyelvükön (német, francia, olasz, esetleg román nyelven) négy tantárgyból vizsgáztatják meg. A négy tantárgy: olvasás és elbeszélés, szabad dolgozat, számolás és honismeret. A vizsgát a különféle iskolai viszonyokra és gyakorlati életre való tekintettel tartják meg. A középponti kormány katonai ügyosztálya kinevez egy pedagógiai főkérdőt, aki arról gondoskodik, hogy a megbirálás egyöntetű legyen. Évenként az egyes kantonok által választott examinátorok-kal, az ugynevezett kantonbeli pedagógiai szakértőkkel értekezik, a vizsgáknál lehetőleg sok helyen jelen van s ez alkalommal az írásbeli dolgozatokat is átnézi, továbbá jelentést tesz az említett katonai ügyosztálynak.

* **A női kalap és a fizika.** A kilátást elzáró rengeteg karimájú női kalapok egyáltalában nem olyan u donságok, ami öknék feltűnnek. Kiderül abból, hogy a frankfurti fizikai társaság 1888-ban tartott egyik ülésén a nézők igen sokat panaszkodtak, hogy a hölgyek nagy kalapjai miatt semmit nem láttak a kísérletekből. A nagy kalapról azonban ennél is jó néhány évtizeddel korábbról, a Biedermeyer-korból is van emlékünks és pedig szintén a fizikával összefüggésben. Az „Iris” folyóirat 1828. évi 42. számában azt írja, hogy a kísérleti fizikai előadásokat élvezhetetlenné teszi némely hölgy, aki rengeteg kalapjával elfogja a hátul ü ök perspektíváját.

* **Potocki gyilkosa megszökött.** Stanislauból jelentí egy táviratunk: Siczyński Miroszlav ukrainai egyetemi hallgató, Potocki gróf helytartó gyilkosa ma éjjel az itteni fogházból megszökött. Fegyencruháját a cellában találták. Egyébként semmi nyoma sincs a szökevénynek. Siczyński tudvalevőleg kötéltálati halálra ítélték, amit a király 20 évi börtönrre enyhített.

* **A szökött katona büntetése.** Megírtuk a minap, hogy Müller József, a 61-ik gyalogezred ujonca, megszökött ezredétől és Pocsajból hozták vissza ezredéhez a csendőrök. Mint értesülünk, a fiatal katona sorsa felett már döntött a bíróság. Tekintettel arra, hogy Verseczről önként állott be Temesvárra és a sorozáskor is kérte, hogy ott hagyják, továbbá, mert még esküdt nem tett és szökeése után pedig önként jelentkezett a csendőrségnél, huszonegy nap szigorított áristomra ítélték, amit nem is kell neki utána szólni.

* **Tegnapi halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalhoz a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Dobi Erzsébet ref. 1 hónapos, Bujdosó Ferenc ref. 6 hónapos, dr. Szópek Gábor r. kath. 49 éves, Biró József ref. 48 éves.

* **Grill törvénytar, legújabb kiadás,** 15 kötetben, jó karban feláron beszerezhető Antalfy Józsefnél.

* **Fiatalség uridivat üzletben** azonnal felvétetik. Cím a kiadóban.

* **Feltűnően szép és izléses uridivatárak láthatók Frank Testvérek kirakatában.**

* **Elite divatlap nagy, őszi száma** megjelent, 1000 képpel, ára 2 korona Antalfy Józsefnél.

URANUS SZÍNHÁZ

Sas-utca 2.

Szombaton

Vasárnap

ENOCH ARDEN

vagy

a visszatért halott.

Lord Tennyson Alfred

világhírű költeménye. Drámai kép, 2 felvon.

KATONA VÉR.

Cowboyok és az indiánok harosa.

Szenzációs amerikai dráma.

Elsőelőadás pont 5 órakor

Utololsó pont 10 órakor kezdődik.

Kedvezményes áru jegyek az 5 óras előadáshoz

Bérletjegyek minden előadáshoz érvényesek.

• **Csödtömeggől vett** nagymennyiségű ngek, alsónadrágok, gallérok, kézelők, nyakkendők, zsebkendők, kezttyük stb. érkeztek! Györfi testvérek, Piac-u. 30.

• **Legjobb villamos berendezéseket** készít Földvári L. Telefon 168. Tanulók felvétetnek.

• **Női kész fehérneműk** kaphatók Szabó Lajos fiai vászon üzletében.

• **Dr. Láng szanatóriumába** felvétetnek — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díj 6 koronától 12 koronáig. Röntgen laboratórium, elektromos gyógyeszközök francinisationsához, arsonvalisationshoz. Elektromágnes, villanyos fényfürdő, kék s vörös fény. Finsen fénygyógyászat. Thermopenetratio. Modern műtőterem. Tudakozódásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál felvilágosítással. Cim: Dr. Láng sanatorium. Debrecen, Kossuth-u. 39.

• **Férfi ingek, gallérok, nyakkendők** és zsebkendők Szabó Lajos fiainál.

• **Aki nevetni akar** vegye meg a Vilám élclap legújabb számát. Kapható az összes dohánytözsdekben és elárúsítóknál.

• **Csödtömeggől vett** nagymennyiségű cipők, nyakkendők s más férfi divatcikkek érkeztek Györfi Testvérekhez, Piac-utca 30.

• **Friss Ujság** naptára 1912. évre, ára 30 fillér, kapható a kiadó hivatalban és az árúsítóknál.

Táviratok.

Tisztelgés az új házelnöknel.

Budapest, november 10. A képviselőház tisztikara ma délelőtt tisztelgett Návay Lajos házelnöknel, Desseffy Arisztid vezetéke alatt, utána pedig a lapudósítók Rákosi Jenő vezetéke alatt.

Khuen az uralkodónál.

Budapest, november 10. Ma délután negyed 3-kor Khuen-Héderváry Károly gróf Bécsbe utazott, holnap délelőtt kihallgatásra jelentkezik a királynál, a vasárnapot Hédeváron tölti és csak hétfőn tér vissza.

Beöthy László mandátuma.

Budapest, nov. 10. Beöthy Lászlót 16-án keresi föl a hosszupályii kerület küldöttsége, hogy a jelöltséget újból följajánlja neki. Ellenfele gróf Vay Gábor volt szabocsi főispán lesz.

Az olasz-török háboru.

Róma, nov. 10. A törökök és arabok döntő támadásra készülnek Tripolisz ellen. Az olaszok csak arra szorítkoznak, hogy hadállásaikat meg erősítsék.

Konstantinápoly, nov. 10. Sedvan bég ifju-török képviselő visszatért Tripoliszból és kijelentette, hogy teljesen kizárt dolog, hogy az olaszok valaha is behatolhassanak az ország belsejébe.

Róma, nov. 10. Aubry tengernagy parancsot kapott, hogy a hajóhaddal az aegai tengerre menjen.

Berlin, nov. 10. Az olasz követ-ségről vett hírek szerint Olaszország hajlandó Tripoliszért pénzbeli kárpótlást adni Törökországnak.

Botrány a Reichsrath ülésén.

Bécs, nov. 10. Kinós botrány történt ma délelőtt a Reichsrath ülésén. Malik (cseh) a teremben hirtelen kutyakorbácsot vett elő és Hummelen (német) többször végigvágott vele. Mindkettőt kivégezték. Malik azt mondja, hogy azért vetemedett erre, mert Hummel elferdítette nyilatkozatát és barátaitól értesült, hogy Hummel inzultálni akarja a teremben ezért megelözte.

Kabos Ferenc ügye.

Budapest, nov. 10. Kabos Ferenc alelnök ügye még nem tisztázódott és egyelőre függőben is marad a miniszterelnök visszajöveteleig. Návay a jövő heten utazik Bécsbe, hogy az uralkodó előtt megjelenjen.

Kina forradalma.

London, nov. 10. A kínai forradalmárok proklamációt boesátottak ki, hogy még a mai nap folyamán elfoglalják Tiencint. A francia konzul felszólította az alkirályt, hogy hagyja el palotáját, de az alkirály megtagadta. Nagy és véres harc készül.

Német ének az Operában.

Budapest, nov. 10. Balding Mihály, az operaigazgató úgy nyilatkozott, hogy megengedi a német eneklést az operában. Ez ügyben Rákosi Viktor meginterpellálja Zichy János kultuszminisztert.

Halálugrás a Dunába.

Orsova, november 10. Hercop Péter hajóskapitány idegbajos felesége ma a hajóról a Dunába ugrott és nyomtalanul eltűnt a habok közt.

Jelentkeznek a Zsilinszky-fiuk.

Budapest, nov. 10. A kuria ítélete a Zsilinszky-fiuk ügyében holnap érkezik meg a törvényszékre és az ügyész indítványozni fogja letartóztatásukat, illetőleg vizsgálati fogságba helyezésüket. Zsilinszky Endre dr. ezt nem várja be, hanem önként fog jelentkezni, Zsilinszky Gábort pedig, a ki Temesvárt tüzerönkéntes, az ezredparancsnokság fogja előállítani. A főtárgyalás december hó közepétáján lesz.

Holló Lajos cáfol.

Budapest, nov. 10. Holló Lajos cáfolatot tesz közzé, melyben kijelenti, hogy se ő, se Batthyány Tivadar, se együtt nem tárgyaltak Justh háta mögött se Návayval, se mással.

A t i t o k.

Folytatás.

Hamarosan elrakták az iratokat és Árpád odament az ablakhoz, míg Eliz aggodalma közt, sápadtan állt az asztal mellett, a szive pedig erősen dobogott. Oka nem volt felni s mégis ilyen izgalmak közt várt, mi is történik most.

— Ki az? — kiáltott ki az ablaknál Árpád.

Semmi válasz. Bosszantotta ez Árpádot, a ki amugy is nehezelt, hogy nagy munkájában megháborgatták.

— Ki az? — kérdezte újra.

De erre sem kapott választ.

Elment az ablaktól:

— Eh! Ha nem felelsz, maradj künn!

Alig mondta el ezt a pár szót, az ablakot ismét megkopogtatta az előttük immár rejtélyesnek tetsző alak. De Árpád sem maradt rest, újból az ablakhoz ugrott s most már olyan erőteljes hangon kiáltotta ki, hogy akár a másik lakásban is meghallgatták:

— Ki az? Mit akar? Mért zörget?

Néma csönd, semmi válasz.

Ez már egészen kihozta Árpádot a sodrából. A falon függött revolvere, lekapta és az ajtó felé sietett. Eliz izgatottan látta ezt a készülődést s hamarosan a férje elé sietett és utját állotta:

— Hová akarsz menni, Árpád?

— Hová? Hát ki. Meg akarom nézni, ki az, a ki játékot üz velünk.

— Nem játék az Árpád, tartok tőle, hogy sokkal komolyabb dolog, mint te gondold — aggodalmaskodott a szép, fiatal asszony.

— Ugyan kérlek! — igyekezett Árpád gyöngéden eltaszítani utjából a feleségét, aki azonban nem ment, sőt átölelte az urát, hozzá simult és kérlelte, hogy ne menjen ki.

— Aki velünk akar beszélni, jöjjön, a mikor ideje van; jöjjön nappal.

Az ablakot újra megzörgették.

(Folyt. köv.)

Áru- és értéktözsde.

November 10.

Budapesti gabonátözsde.

Változatlan áron elkelt (50 kgr.-ként) 30000 mm. buza.

Minden egyéb változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidőpiacon a kedvező időjárásra elgyengült az irányzat. A gabonaszak lemorzsolódtak. A forgalom nyugodt volt.

Árak 50 kilogrammonként.

	Kezdets	Változás
Buza októberre	1190	1183—1184
Buza ápril	1181	1174—
Rozs okt.	1043	1043—1136
Rozs ápril	—	—
Zab októberre	965	—
Zab ápril	—	—
Tengeri szept.	855	884—
Tengeri máj. 1912	860	854—

Budapesti értéktözsde.

Az előtözsden kezdetben barátságos volt az irányzat és az értékek ára jelentékenyen javult. Ez meg is maradt zárlatig. A készáru piacon alig volt változás.

Nyiltér.

Óvás!

Rosszakaratu megtévesztésektől óhajtom a n. é. közönséget megvédeni, midőn tisztelettel arról értesitem, hogy üzletemet a Stencinger ház lebontása folytán, a Szikszay-féle ház előtti barakba, a főtözsde szomszédságába helyeztem át

tisztelettel

Shön Sándor

kezttyüs, kötszerész.



ÁGYVÉNGE HAJTÁS
KIS FENGBALOM ÖRÖKSÍVA FELESZTÉSÉRE
SZAKSZERŰ-IZLÉSESEK
NYOMDÁRSZAT
IGÉNYBEVÉTELEL ÉS
PÉNZINTÉZETEK KEZELÉSÉRE
IPARVÁLLALATOK
FENDBALOM BIZALOM
MIHÁLY SAMUEL
KÖNYVNYOMDÁJA-PAPIRÜZLETÉES
IRGADBERENDEZÉSI SZAKÜZLETÉVEL
TELEFON
106.

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az utcai helyiségből ugyanazon házban hol eddig is volt Piac-utca 44. sz. Dr. Ujfalussy ház udvari helyiségeibe helyeztem be, hol is óriási választékot tartok mindenféle stílusú asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyasszonyi kelegyek azonnal készen. Tisztességes és pontos kiszolgálás. 42

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítőműhely Debrecen, Piac 44. az udvarban. Telefon 377.

Vigyázz. Kékre festett kirakat. Vigyázz.

Egy helybeli üzlet

Csödtömegét megvettem

Az áruk eladása megkezdődött.

120 c. kosztüm kelmék mtr. csak	38 kr.
Costüm kelme posztó mtr. csak	16 kr.
1 m. zefir míg a készlet van mtr.	17 kr.
1 m. selyem minden szín. mtr.	45 kr.
Dupla széles posztó mtr.	18 kr.
1 mtr. jó minőségű barchet	17 kr.
1 mtr. francia batiszt alkalmi ruhára	36 kr.

csipkék, selymek, vásznak, tricok, kesztyűk, costüm kelmék szép szürke színben is, kretonok, téli kendők, selyem sálak, ernyők, mind-mind igen olcsón, maradékok negyed áron.

Uj. Molnár Lukács

Fossuth és Batthány-u. sarok színházzal szemben.

Férfi ruhák szövetek

csödből megvett áron.

Telefon 632.

Alapított 1893. évben.

Telefon 632

Halmágyi

női- és leány felöltők legnagyobb áruházában, Piac, a főpostával szemben

Megérkeztek

Az őszi és téli idény újdonságai. Női felöltők, Costümök, pongyolák Blousok, aljak és alsó szoknyákban.

Eredeti párisi és berlini Modellek.

Szolid olcsó áruk.

47

Előzékeny, pontos kiszolgálás

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Telefon szám nappal 322. (Kossuth-u. 15. — Éjjel 66 sz. (Péterfia-u. 70).

Szives tudomásul!

Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy temetkezési intézetünket a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk új gyászkocsikkal, díszletekkel szereltük fel. Teljes szababehuzásokat új szabadalmazott készülékünkkel (esetről-esetre fertőtlenítve) teljesen szegek nélkül végezzük.

Temetéseket, hullaszállításokat (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végzünk. E vünkat sz essége verseny. Gyászos házaknál nem toiakodunk, csakis személyes meghívásra jelentkezünk temetések felvétele végett.

67

Külön mérték osztály!

bevásárlásat eszközölne ne mulassza e megtekinteni

október 10-én nyílt

Rózsa-féle üzletet Kistemplombazár

Az őszi és téli idényre ujonnan dusan felszerelve a legutolsó divat szerinti női és gyermek felöltők, kész kosztümök, városi bundák, szörme áruk és kalapokban, szolidkiszolgálás, jutányos ár mellett.

85

Gyászruhák 6 óra alatt készítenek.

Telefon 6321.



Turul

Cipő

elismert

legjobb, legelegánsabb és legolcsóbb hazai gyártmány.

„Turul” cipőgyár. t. Temesvár.

A monarchia legnagyobb cipőgyára. 1641

Fiókraktár : **DEBRECEN**

Piac-utca 48. sz. Szent Anna-utca sarkán.

130 saját kül- és belföldi fiókraktár

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

18.000 pár heti gyártás.

Eladó házak és házhelyek a Bozzay-telepen

140-től 300 négyszögölig terjedő területben, kevés befektetéssel könnyű fizetési feltételek közel a Vagon és Dohánygyárhoz a Keresztesi-utcában. 310

Ugyanott bármelyik üzletnek megfelelő helyiség házzal együtt eladó.

A házhelyek ára 6 kor.

Értekezni

Bozzay-u. 11. sz.

Vigyázz!

Vigyázz!

Kékre festett kirakat!

UJ

UJ

UJ

Szönyegben óriási alkalmi vételek.

1 mtr. futó szőnyeg, ismét van mtr. — 19 kr.
1 drb. kreton paplan drbja — 190 kr.
1 garnitúr ágy és asztal terítő (3 drb) — 415 kr.
1 mtr. finom czipke függöny 1.2 cm széles — 28 kr.
1 drb jó minőségű glóth paplan darabja — 395.

Flanel takarók, futó szőnyegek, függönyök, storok, drapériák, nagy szőnyegek mind parthie árban.
Ki ágy garnitúrát vesz, kérem szőnyeg üzlet felkeresni, hol nagyválaszték van és igazán alkalmi árak.

ifj. Molnár Lukács

Kossuth és Batthyányi sarok

színházzal szembe. 87

Bejárat Batthyányi-utca felől.

Hajduböszörményben

kiadó

a piac igen forgalmas helyén két üzlethelyiség, ugyanezen épületben levő 4 szobás lakással és mellékhelyiségekkel, továbbá Bösörmény egyik főutcáján (a Bocskai-utcában) egy az utcára néző

gépraktár a zín

hozzátartozó kétszobás lakással. Értekezni lehet a Hajduböszörményi részvénytársulati takarékpénztárnál. 148



„OLLA“

gummi kapható minden gyógyszerárban és jobb drogeriákban. Mintagyűjtemény 12 drb. rendezve 5 kor. Két évi jótállás minden darabért.

Olla gummit több mint 2000 orvos mint pótolhatatlant javasolja.

Kapható Debreczenben: Központi drogeria, Steiner M, Kovács N. és Harsányi L. Kubek S. gyógyszerárban és Békés Lajos, Nagy Anorás, Schön Sándor, Vitárius S uraknál. 33

Törlesztéses kölcsönöket !!

előnyös feltételek mellett folyósítat

Debreczeni Közvetítőbank
részvénytársaság, (Piac-utca 32.)

November 1-től Piac-utca

21 szám a. Sesztina-házban.

Legjobb minőségű káposztás hordók

Zsiros hordók, fürdő kádak minden nagyságban kaphatók

Br. Györffy Miklós

Első Debreczeni Hordógyárában,
Nap-utca 4 sz. alatt. 104

Káposztáskádak javítását olcsón, pontosan

a Brüll Zsigmond csődtömegét

megvettem, az árukat meglepő árban árusítom, már
1 mtr. 120 cm. ke me — 52 kr.
1 mtr. zsinór barchet — 19 kr.
1 mtr. finom kreton — 17 kr.
1 drb. blouze — 92 kr.
1 drb. finom alj — 150 kr.
1 drb. szép pongyola — 218 kr.
1 vég vászon — 455 kr.

csipkék, selymek, díszek, paplanok, garnitúrák, sifonok, kosztüm kelmék, rövidárak, mind igen meglepő olcsó árakban. 118

Tisztelettel

Alkalmi Áruház tulajdonosa

Csapó-u. 19. Varró lányok felvétetnek.

Debrecen-Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság Piac-utca 41. I. emelet.

Intézeti elnök:

Nagykállói KALLAY FRIGYES
cs. és kir. kamarás, nagybirtokos.

IGAZGATÓSÁG:

Dr. STRELINGER GYÖZÖ
orvos, elnök.

Haty Kálmán
városi mérnök, alelnök.

Adler Géza
nagybirt. Ujfehértó.

Osote József
földbirt., Apátkeresztúr.

Fisch Lajos
magánzó.

Fodor József
városi mérnök.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Borényi Lajos
ny. máv. főfelügy. elnök.

Löwinger Mór
fakereskedő.

Würzburger Mór
ügyvezető igazgató.

Dr. Farkas Ignác
jogtanácsos

Dr. Farkas Ignác
jogtanácsos

Würzburger Mór
ügyvezető igazgató.

Dr. Farkas Ignác
jogtanácsos

Würzburger Mór
ügyvezető igazgató.

Dr. Farkas Ignác
jogtanácsos

Würzburger Mór
ügyvezető igazgató.

Dr. Farkas Ignác
jogtanácsos

Würzburger Mór
ügyvezető igazgató.

Dr. Farkas Ignác
jogtanácsos

Würzburger Mór
ügyvezető igazgató.

Dr. Farkas Ignác
jogtanácsos

Würzburger Mór
ügyvezető igazgató.

Dr. Farkas Ignác
jogtanácsos

Würzburger Mór
ügyvezető igazgató.

Dr. Farkas Ignác
jogtanácsos

Würzburger Mór
ügyvezető igazgató.

Dr. Farkas Ignác
jogtanácsos

Würzburger Mór
ügyvezető igazgató.

Dr. Farkas Ignác
jogtanácsos

Würzburger Mór
ügyvezető igazgató.

Dr. Farkas Ignác
jogtanácsos

Würzburger Mór
ügyvezető igazgató.

Dr. Farkas Ignác
jogtanácsos

Miért

Ne fogadjunk el
Má-á-ást!!!

csak óriás

FEDÁK

Cipőcrém-et?

Mert **szép fényt ad**

Mert **Elegáns** tőle a lábbeli

Mert **puhán tartja**

Mert **Nem rongálja**

Mert **Vizhatlanná teszi**

a bőrt

Mert **a legkényesebb izlést kielégíti és** 1957

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém,

mely 4-szer annyit tartalmaz,

mint egy **30 fillérért**

más doboz

ebben a drága világban az egyedüli **olcsóság.**

Minden szó egyszeri be-
állítás potit betűből 5
fillér. Vastagabb be-
állításból 10 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk leírást, csak a válasza szükséges bérlettel mellékelni.
Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatalnál mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre
fizetendő. Vidékről apró
hirdetések díja levélje-
gyekben is beküldhető.

Levelezés.

Viribus

Unitus, — Havonként se-
gélyeznem — Izraelita —
Csalódott — Takaros
asszony — Társulok —
Mányócának — 30 éves
nőtlen — Hü barát —
Első lépés című levelek
átvehetők a kiadóhiva-
taltól.

Margitkám

holnap levél megv. kért
helyre, kérek figyelt.
Márk. 2787

Fiatal

leány vagy asszony is-
merettségét keresem, kit
anyagiilag is támogatnék.
Diszkrét biztositva írjon
a Debreceni Ujság kiadó-
hivatalába „Arany jelige”
alatt. 131

József

Szombat este fél 5 kor a
jelzett utcában várom.
Ius. 2798

Ajánlat.

Varroda

megnyitás. Ez uton ér-
tesítem szíves megrende-
lémet, hogy varrodámat
Arany János-utca 62 sz.
alatt ismét megnyitottam.
Szíves pártfogásukat kér-
ve, vagyok teljes tisztelet-
tel Szaicz Gizella női-
szabó. 15

56

fillérbe kerül egy pár
férfi vagy női harisnya
fejlesztéssel együtt.
Benyáts E. harisnyagyára
Debrecen. 94

Király

kávéi mégis a legjobbak,
kiváncsra vevő előtt pör-
költve, Debrecen, Dégen-
föld-tér 11. 64

Gummi

haszfűző a legújabb! Ka-
laptollak olcsó árakban!
Kötött női felöltők nagy-
választékban! Benyáts
Emilnél Debrecen Főter.
104

Sajáttermésű

bor literenként kapható.
Özv. Benyáts Emilné Jó-
zsef kir. herceg-u. 7. 24

Feldhelm

Károly lakását Péterfia-
utca 11 szám alá helyezte.
2750

Fiatal emberek
ebédkosztót kapnak 30
koronáért uri családnál, a
főutca közelébe. Cim a
kiadóhivatalba megtud-
tudható. 128

Egy

szoba konyhával stb. hozá-
tartozóval kiadó. Jó víz,
szép udvar van. Nyom-
tató-utca 16. 127

Uri

családnál intelligens uri
emberek kosztra elfogad-
tatnak. Telek-utca 76 szám
keresztútján. 2770

Németet

szépírást, levelezést, elemi
és polgári iskolai tan-
tárgyakat tanítok legjobb
sikerrel mérsékelt díjazá-
sért, Ceuzler, Bethlen-utca
21 sz. 2765

Uri

házikoszt bentékezésre és
kihordásra kapható, Da-
rabos-utca 57. 2760

Modern

lokni tfrizett, copfot ké-
szítek és jutányosan kap-
ható. Vidékre szállítok
pontosan. Hajat veszek,
Bocán fodrász, Hatvan-
utca 2. 2775

Udvari

butorszott szoba 2 sze-
mély részére kiadó, Da-
rabos-utca 47. 2784

Nagy

hurka este lesz Ósbuda-
várban, Csillag-utcán
Szombat este. Tisztelettel
Göz András vendéglás.
2780

Tanításban

jártas németül, fran-
ciául tudó középiskolai
tanuló instruktornak
ajánkozik. Cim a kiadó-
ban. 2777

Pénz kellene?

gyorsan és olcsó kamatra
forduljon bizalommal az
„Általános Ügyvivőség”
bankirodájához Hatvan-
utca 5. 2788

Kereslet.

Gyakorlott

fűszerkereskedőség fel-
vétetik Félégyházy János
fűszerüzletében. 204

Egy

kisasszony, kinek jó írása
van, kereskedelmi vég-
zett előnyben részesül,
felvétetik, Félégyházy Já-
nos fűszerüzletében. 194

Egy

jó házból való fiu ta-
nulónak felvétetik a Riesz
cukrázdában. 184

8 lóval

kordéjal bármilyen mun-
kát keresek. Értekezhetni
Atilla-tér 2 szám, Soltész
Antalnál kifőzésben. 2753

Röfössegéd

ki egy üzletet önállóan ve-
zetni tud felvétetik azon-
nali belépésre. Cim a ki-
adóban. 2743

Kárpitosok

felvétetik a Vasbutor-
gyárba. 2766

Kompetencia írá

vétetik Deák Ferencz-
utca 4 szám alatt az eme-
leten. 2767

Árpaaszalma

nagyobb mennyiségben is
megvételekre kerestek. Cim
a kiadóhivatalban. 81

Mindenes leány,

14-16 éves azonnali be-
lépésre kerestek. Cim a
a kiadóhivatalban. 504

Ügyes

kiszolgáló leány felvéte-
tik a Budapesti Koronás
áruházban. 5766

Jó

munkás csizmadia segéd
munkát kap, Virág-u. 8
szám. 2759

Munkás

leányok felvétetnek Bé-
kény szappangyárba,
Külsővásártér 4. 2769

Gépkezelőt

felvesz Bozsik vasöntő.
2772

Helybeli pénzint-
ézeti részvénytársaság
azonnali belépésre
jóírásu

gyakornokot

keres Gép és gyors-
írást bírók előnyben
részesülnek.

Ajánlatok a kiadó-
hivatalba címzendők

„Pénzintézet 13579”
jeligére. 356

Munkát

nyernek ügyes emberes.
Kályhatelep, Ferenc Jó-
zsef-ut 8. 129

Fliegende

Blätter 907-908 teljes év-
folyamat vennék. Cim a
kiadóhivatalban. 180

Tanuló

felvétetik Neumann M.
os. és királyi udvari szál-
lító férfi és fiuruba üzle-
tében, Piac-utca 51. 2782

Fiatal

fűszerkereskedő segéd
azonnali belépésre felvé-
tetik Honvéd-utca 9/a. Ko-
vács Károly. 2776

Varró

és tanuló lányok felvé-
tetnek Battyányi-utca 13.
alatt. 2790

Elveszett

egy gombos cipő Nyom-
tató-utca. Megtaláló juta-
lomba részesül Nyomtató
u. 22. 2792

Napidíjas

felvétetik, allapépítészeti
hivatal 2791

Varrólányok

jóízítésre felvétetnek,
Miklós utca 49. 2785

Jóírásu

fiatalember raktárba gya-
kornoknak felvéte. Cim
a kiadóhivatalban. 2794

Két kis leány gyer-
mek mellé keresek ke-
resztény

német kisasszonyt

ki könnyű házi mun-
kákban is segédkezik
és kézimunkához is
ért. Csakis írásbeli
ajánlatokat kérek, re-
ferenciákkal és fény-
képpel 353

Pauchly Béáné

Barna-utca 15. szám.
Debrecen.

Makulatura papir

kapható és nagyobb meny-
nyiséget házhoz szállított
a kiadóhivatal.

Eladás.

Szép

felvidéki alma kilón-
ként vagy mázsánként
olcsó árért kapható,
Külsővásártér 15. 2771

Tiszta

varrógép olcsóért eladó,
Csapó-u. 77. 2791

Sestakertben

Andrássy-ut 99 számú
szőlőskert eladó. 2741

Egy

zongora azonnal eladó,
Szent Anna-utca 27 sz.
Weisz. 2774

Sparhelt

kifőzésben is megfőlt és
egy vas mosdó eladó.
Cim a kiadóba. 2764

Eladó

fekete félfedőes fűderes
kocsi jó állapotban és egy
szoba cizet, Nyomtató-
utca 7. 2773

Sürgös

elutazás következtében
olcsón eladók teljesen új
butorok, legmodernebb ki-
vitelben, 1 ebédő, 1 háló
és egy teljes konyha be-
rendezés, Piac-u. 58 szám
IV lépcső, ajtó 35. 2788

Jakabovits

tel. pen 655 négyzögöl
szántóföld eladó. Értekez-
hetni Atilla-tér 2. 2781.

Remington

írógép jutányos áron el-
adó, Egyháztér 3. I eme-
let. 2779

Regény

oivasók lapunk kiadóhiva-
taltól megszerezhetik a
Kis angyalom című re-
gényt nyolcvan filléért.
Diszkrétben 1 korona 20
filléért. Báthoriék I. Ipoly-
kája regény 80 fill.

BÓNI GYÁRTELEP ÉS MEZŐGAZDA-
SÁGI R. T. NYIRBÁTOR, AJÁNLJA

Bóni Sósorszesz

ÉS MÉSZHOMOK-TÉGLA KÉSZÍTMÉNYEIT.

Hirdetések jutányos áron
felvétetnek a
„DEBRECENI UJSÁG” részére a kiadó-
hivatalban, Lamprecht-ház, Piac-u. 42

HA állatorvosra van szüksége
telefonáljon 558
Sászló Zsigmond
állatorvosi rendelőjébe
Rákóc्य-utca 3 szám. 17

Kitünő alkalom 60 katasztrális hold elsőrangú olcsó föld vásárlására.

Debrecen közvetlen közelében Pusztahalápon

a vasuti megállótól 10 pernyi távolságra van a vecseházi Leitner Gyula ur tanyája 60 kat. hold földdel Ebből 45 hold fekete homok, mely cukorrépat és bármily kalászos, vagy kapás veteményt kitnően megterem, 15 hold pedig gabona termő sárga homok. Ezen kis birtok katasztrális holdanként 1000 koronáért, kereken 60.000 koronáért eladó. A fizetési feltételek igen kedvezőek, mert 38.000 korona jó köcsön van a birtokon, 12.000 koronát az eladó 4 évre 5% kamattal hitelez, készpénzben a vételkor tehát összesen 10.000 koronát kell lefizetni.

Bővebb felvilágosítást nyújt és a szerződést megkötö

419

Klár Andor Részvénytársaság irodája Debrecen, Piac-u. 77.

Telefon 445.

Sie nem mindenki e kedvező alkalmat felhasználni!